

4. NEPOSREDNA PLAČILA

Do neposrednih plačil je upravičen kmet oz. nosilec KMG, ki:

- izvaja kmetijsko dejavnost,
- intervencije neposrednih plačil uveljavlja na vsaj 1 ha upravičenih hektarjev površin KMG (najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele znaša vsaj 0,1 ha),
- izpolnjuje pogoj aktivnega kmeta,
- izpolnjuje zahteve pogojenosti ter
- izpolnjuje pogoje iz posameznih intervencij neposrednih plačil, ki jih uveljavlja na zbirni vlogi.

Izjema velja za nosilce KMG, ki vlagajo zahteve za podporo za rejo drobnice, podporo za rejo govedi, podporo za rejo krav dojilj ali podporo za mleko v gorskih območjih in ne dosega 1 ha upravičenih hektarjev površin KMG za intervencije neposrednih plačil ali pa sploh ne prijavijo površin. Ti upravičenci morajo doseči vstopni prag tako, da so v danem koledarskem letu upravičeni do najmanj 100 EUR neposrednih plačil (upošteva se odobreni skupni znesek neposrednih plačil za tekoče leto pred upoštevanjem upravnih sankcij).

Kmetijska površina je orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad, na novo pa vključuje kmetijsko-gozdarski sistem na površinah. Kmetijsko-gozdarski sistem na površinah pomeni kmetijsko površino, na kateri raste do 50 posamičnih samoniklih gozdnih dreves ali grmov na hektar ali površino z več kot 50 posamičnimi samoniklimi gozdnimi drevesi ali grmi na hektar, ki je v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč kot raba 1800 – kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem. Za uvrstitev GERK rabe 1222 v trajno travinje je pogoj zatravljenost.

Kot »upravičen hektar« za neposredna plačila se šteje:

- a) vsaka kmetijska površina KMG, ki se uporablja za kmetijske dejavnosti ali ki se, kadar se površina uporablja tudi za nekmetijske dejavnosti nosilca KMG, v obdobju vegetacije uporablja za nekmetijsko dejavnost za obdobje, ki v tekočem letu ni daljše od 30 dni, oziroma se kmetijska površina KMG, ki se uporablja tudi za nekmetijske dejavnosti kljub več kot 30 dnevom lahko šteje za upravičeno, če nosilec KMG dokaže, da se kmetijske dejavnosti lahko izvajajo ne da bi jih znatno ovirali intenzivnost, narava, trajanje in časovni razpored nekmetijskih dejavnosti. Ta občasna nekmetijska raba mora biti časovno omejena, ne sme povzročiti uničenja vegetacijske odeje, razen v primeru, da je uničenje vegetacijske odeje posledica priprave zemljišča za izboljšanje kmetijske dejavnosti, ali ogrožati skladnosti z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji na kmetijski površini. Dopušča se kmetijska raba vsako drugo leto, kot je določeno pri kmetijski dejavnosti, kadar gre za trajno travinje, pomembno za ohranjanje kvalifikacijskih travniških habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000.
- b) kot upravičen hektar se štejejo tudi:
 - krajinske značilnosti na vseh vrstah kmetijskih površin, razen trajnega travinja z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, ki obsegajo največ 100 m² ali so široke največ 2 m;
 - v primeru osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, dopolnilne prerazporeditvene dohodkovne podpore za trajnostnost in dopolnilne dohodkovne podpore za mlade kmete se kot upravičen hektar šteje tudi vsaka površina KMG, ki ima krajinske značilnosti, za katere velja obveznost ohranjanja na podlagi standarda DKOP 8 iz pogojenosti, in vsaka površina KMG, ki se uporablja za doseganje minimalnega 4 % deleža ornega zemljišča, namenjenega za neproizvodne površine in elemente, vključno z neobdelanimi zemljišči, na podlagi standarda DKOP 8 iz pogojenosti;

- c) površina, na kateri se prideluje konoplja, se šteje kot upravičen hektar le v primeru, da vsebnost tetrahidrokanabinola pri uporabljenih sortah konoplje ne presega 0,3 %. Nadalje se površina, na kateri se predeluje konoplja oziroma vrtni mak, šteje kot upravičen hektar, če je nosilec KMG pridobil dovoljenje za gojenje konoplje oziroma dovoljenje za gojenje vrtnega maka v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje oziroma vrtnega maka;
- d) površine se štejejo za upravičene hektarje, če ustrezajo opredelitvi upravičenega hektarja v celotnem koledarskem letu, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin;
- e) upravičen hektar je na razpolago nosilcu KMG, ki se vpiše v RKG kot nosilec KMG in ima zanj pravico do uporabe v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Pri neposrednih plačilih se lahko v primeru, kadar napovedi za financiranje intervencij na ravni EU kažejo, da bodo posebne zgornje meje za posamezno proračunsko leto presežene, uporablja **mehanizem finančne discipline**. Gre za znižanje izplačil neposrednih plačil le nosilcem KMG, ki se jim v letu, ko se izvaja finančna disciplina, odobri več kot 2.000,00 EUR neposrednih plačil. Namen je vzpostavitev finančne rezerve kmetijskemu sektorju na ravni EU v primeru večjih kriz. Izplačila se za določen odstotek znižajo. Delež morebitnega znižanja določi Evropska komisija tekom posameznega koledarskega leta, prav tako tudi znesek morebitnega povračila, ki pripada Sloveniji.

Pogoj aktivnega kmeta morajo izpolnjevati vlagatelji zahtevkov za neposredna plačila in tudi za plačilo za naravne in druge omejitve (OMD plačilo). Nosilci KMG, ki so za preteklo leto (2023) prejeli vključno ali manj kot 5.000 EUR neposrednih plačil, se avtomatično štejejo za aktivne kmete. Za ostale nosilce KMG pa se preverja, če **opravljajo vsaj minimalno raven kmetijske dejavnosti**, ki jo dokažejo z enim od naslednjih meril:

1. obvezna vključenost v pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje kot kmet od 1. januarja do 30. novembra tekočega leta (upoštevata se le šifra podlage za zavarovanje 051), kar bo Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) izvedla po uradni dolžnosti, zato ni treba prilagati dokazil;
2. obtežba živali na KMG nosilca je najmanj 0,2 glave velikih živali (GVŽ) na ha kmetijskih zemljišč v uporabi, kar bo ARSKTRP preverjala po uradni dolžnosti, zato ni treba prilagati dokazil;
3. orna zemljišča oziroma trajni nasadi predstavljajo več kot polovico kmetijskih površin na KMG, kar bo ARSKTRP preverjala glede na prijavljen glavni posevek, ki ga je prijavil nosilec KMG na geoprostorskem obrazcu zbirne vloge za leto 2024, zato ni treba prilagati dokazil;
4. prihodki nosilca KMG iz kmetijske dejavnosti predstavljajo vsaj eno tretjino prihodkov nosilca KMG iz nekmetijskih dejavnosti, o čemer nosilec KMG pošlje dokazila ARSKTRP do 31. decembra 2024, če sam oceni, da drugih meril, ki se bodo preverjala po uradni dolžnosti, ne bo izpolnil;
5. ima v lasti kmetijsko mehanizacijo (nosilec KMG je lastnik kolesnega traktorja vsaj 30 dni v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2024 in je hkrati vpisan v evidenco registriranih vozil, kar bo ARSKTRP preverjala po uradni dolžnosti, zato ni treba prilagati dokazil) ali pa je izvedel plačilo storitve za kmetijska opravila (nosilec KMG, ki s plačilom storitve dokazuje pogoj aktivnega kmeta, pošlje dokazila ARSKTRP do 31. decembra 2024),
6. izkazuje pomemben prispevek k varovanju okolja v obliki vključitve večine površin KMG (vsaj 50 % površin KMG) v intervencije KOPOP – NV, KOPOP – BK in ekološko kmetovanje, biotično varstvo rastlin, operacije lokalne sorte znotraj intervencije lokalne pasme in sorte, ter intervenciji biotično varstvo rastlin ali plačila Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000. Dokazil ni treba prilagati, ker ARSKTRP preverja delež na podlagi stanja zahtevkov na geoprostorskem obrazcu na dan 8. julij 2024; 50 % je lahko doseženo s seštevkem več navedenih intervencij, vendar ne na isti površini.

Nosilec KMG mora izpolniti enega od naštetih meril in se šteje za aktivnega kmeta. AKTRP vsa našeta merila preveri preko evidenc, razen 4. merilo in merilo plačilo storitve za kmetijska opravila iz točke 4. Za ti dve merili mora nosilec KMG potrebna dokazila in obrazec poslati na AKTRP do 30. decembra tekočega leta. Pošlje ju le v primeru, da oceni, da ne bo izpolnil nobenega merila, ki se preverijo po uradni dolžnosti. Pozivov za omenjeni dve merili, AKTRP ne bo izvajala.

Postopek preverjanja nekaterih meril za izpolnjevanje pogoja aktivnega kmeta:

Glede drugega merila na podlagi obtežbe živali (najmanj 0,2 GVŽ/ha kmetijskih zemljišč v uporabi KMG nosilca) se pri izračunu obtežbe upošteva:

- govedo (podatke ARSKTRP prevzame iz Centralnega registra govedu (CRG) po stanju na dan 1. februarja 2024 in na štiri reprezentativno izbrane datume, ki jih določi ARSKTRP in objavi na svoji spletni strani, vendar ne prej kot dva tedna po njihovi določitvi; ter podatek iz kontrole na kraju samem, če je na voljo kot šesti datum),
- drobnico (podatke ARSKTRP prevzame iz Centralnega registra drobnice (v nadaljnjem besedilu: CRD) po stanju na dan 1. februar 2024 in na štiri reprezentativno izbrane datume, ki jih določi agencija in objavi na svoji spletni strani, vendar ne prej kot dva tedna po njihovi določitvi),
- za prašiče pitance in perutnino, ki se redijo v turnusih, se pri izračunu obtežbe upoštevajo podatki o povprečnem številu živali v turnusu in skupno število dni vseh turnusov iz evidence EIRŽ,
- druge rejne živali (ARSKTRP prevzame podatke o številu posameznih vrst in kategorij na dan 1. februarja 2024 iz Evidence imetnikov rejnih živali (evidenca EIRŽ)),
- Za planino oziroma skupni pašnik se upoštevajo podatki o številu živali posameznih vrst in kategorij, ko so živali na paši, iz »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik« na dan 1. julija 2024 in glede na podatke iz CRG in CRD. V obdobju, ko so živali na paši na planini ali skupnem pašniku na drugem KMG, se za izračun obtežbe za izpolnjevanje pogoja aktivnega kmeta za te živali upošteva, da zmanjšujejo število živali na osnovnem KMG. Za izračun obtežbe pri ostalih intervencijah neposrednih plačil pa se za te živali upošteva, da ne zmanjšujejo število živali na osnovnem KMG.
- pri izračunu obtežbe živali za izpolnjevanje pogoja aktivnega kmeta na KMG se upošteva celotna kmetijska površina KMG, ki izpolnjuje splošne pogoje za upravičenost do neposrednih plačil.

Primer izračuna obtežbe za aktivnega kmeta:

Nosilec KMG ima na dan 1. februar 2024 v reji 20 govedu starejših od dveh let (20 GVŽ) in 15 živali drobnice starejše od enega leta (2,25 GVŽ). Živali je poleti od 15. julija do 20. avgusta premaknil na pašo na planino. Kmetija ima 13 ha KZU.

Izračun obtežbe:

Govedo: Stanje CRG na dan 1. februar 2024 in štirih reprezentativnih datumov, kjer en od teh datumov vključuje tudi obdobje paše na planini (vse na stanje CRG in »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«):

$$(20 \text{ GVŽ} + 20 \text{ GVŽ} + 0 \text{ GVŽ (planina)} + 20 \text{ GVŽ} + 20 \text{ GVŽ}) / 5 = 16 \text{ GVŽ}$$

Drobnica: Stanje na dan 1. februarja 2024 (na stanje CRD) in štirih reprezentativnih datumov, kjer en od teh datumov vključuje tudi obdobje paše na planini (dodatni datumi na stanje CRD in »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«):

$$(2,25 \text{ GVŽ} + 2,25 \text{ GVŽ} + 2,25 \text{ GVŽ} + 0 \text{ GVŽ (planina)} + 2,25 \text{ GVŽ}) / 5 = 1,8 \text{ GVŽ}$$

$$\text{Skupaj obtežba: } 17,8 \text{ GVŽ} / 13 \text{ ha KZU} = 1,37 \text{ GVŽ/ha}$$

Primer izračuna obtežbe za shemo TRT:

Nosilec KMG ima na dan 1. februar 2024 v reji 20 govedu starejših od dveh let (20 GVŽ) in 15 živali drobnice starejše od enega leta (2,25 GVŽ). Živali je poleti od 15. julija do 20. avgusta premaknil na pašo na planino. Kmetija ima 13 ha KZU.

Izračun obtežbe:

Govedo: Stanje CRG na dan 1. februar 2024 in štirih reprezentativnih datumov, kjer en od teh datumov vključuje tudi obdobje paše na planini (vse na stanje CRG in »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«):

$$(20 \text{ GVŽ} + 20 \text{ GVŽ} + 20 \text{ GVŽ (planina)} + 20 \text{ GVŽ} + 20 \text{ GVŽ}) / 5 = 20 \text{ GVŽ}$$

Drobnica: Stanje na dan 1. februarja 2024 (evidenca EIRŽ) in štirih reprezentativnih datumov, kjer en od teh datumov vključuje tudi obdobje paše na planini (dodatni datumi na stanje CRD in »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«):

$$(2,25 \text{ GVŽ} + 2,25 \text{ GVŽ} + 2,25 \text{ GVŽ} + 2,25 \text{ GVŽ (planina)} + 2,25 \text{ GVŽ}) / 5 = 2,25 \text{ GVŽ}$$

Skupaj obtežba: 22,25 GVŽ / 13 ha KZU = 1,71 GVŽ/ha

Za četrto merilo, ali prihodki nosilca KMG iz kmetijske dejavnosti predstavljajo vsaj eno tretjino prihodkov nosilca KMG iz nekmetijskih dejavnosti, se:

- upošteva izkaz poslovnega izida iz letnega poročila oziroma revidiranega letnega poročila ali izdani računi in druge knjigovodske evidence za ugotavljanje skupnega letnega prihodka in letnega prihodka iz kmetijske dejavnosti v zadnjem obračunskem letu,
- nosilec KMG izpolni tudi obrazec »Izjava o dohodkih iz kmetijske in nekmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu« (Priloga 3 Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027),
- prihodki iz kmetijskih dejavnosti so tisti, ki jih je nosilec na svojem KMG prejel iz kmetijske dejavnosti, vključno s podporo EU v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) ter vsako nacionalno pomočjo, dodeljeno za kmetijske dejavnosti.

Pri petem merilu, kadar nosilec KMG dokazuje pogoj aktivnega kmeta s plačilom storitve za kmetijska opravila, mora imeti dokazilo o plačilu te storitve (račun(i) izvajalca za opravljeno kmetijsko opravilo, ki so izdani v obdobju od 1. januarja do vključno 15. oktobra 2024), ta storitev za kmetijska opravila je morala biti opravljena na vsaj 50 % kmetijskih površin KMG in za ta namen mora nosilec KMG voditi podatke o plačilu storitve za kmetijska opravila na obrazcu »Evidenca o opravljeni kmetijski storitvi na kmetijskem gospodarstvu« (Priloga 4 Uredbe o neposrednih plačilih 2023–2027).

Prag 5.000 EUR neposrednih plačil: Znesek neposrednih plačil za preteklo leto (2023), ki se uporablja pri preverjanju, je odobreni znesek neposrednih plačil, do katerega je bil nosilec KMG upravičen v letu 2023 v skladu z uredbo, ki ureja neposrednih plačil iz strateškega načrta in Uredbo 2021/2115/EU, po upoštevanju upravnih sankcij.

Skupni obseg sredstev za neposredna plačila, ki je na voljo Sloveniji za koledarsko leto 2024 (131.530.052,00 EUR), se v Sloveniji nameni za izvajanje naslednjih intervencij neposrednih plačil:

1. INP01 - Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost – ODPT (63,02 %);
2. INP02 - Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost – DPDPT (5 %);
3. Vezane dohodkovne podpore (15 %):
 - INP03 - Vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice;
 - INP04 - Vezana dohodkovna podpora za rejo govedi;
 - INP05 - Vezana dohodkovna podpora za krave dojilje;
 - INP06 - Vezana dohodkovna podpora za mleko v gorskih območjih;
 - INP07 - Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline.
4. INP08 - Sheme za podnebje in okolje (15,48 %):
 - INP08.1 Ekstenzivno travinje – EKST;
 - INP08.2 Tradicionalna raba travinja – TRT;
 - INP08.3 Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak – NIZI;
 - INP 8.04 Shema dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka (INHIBIT) in TGP (KRMDOD);
 - INP08.5 Naknadni posevki in podsevki – NPP;
 - INP08.6 Ozelenitev ornih površin prek zime – ZEL;
 - INP08.7 Konzervirajoča obdelava tal – KONZ;
 - INP08.8 Zaplate neposejanih tal za poljskega škranca – POŠK;
 - INP08.9 Varstvo gnezd pribe – VGP;
 - INP08.10 Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih – OGNTN;
 - INP08.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih – BIORAZTN;
5. INP09 – Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete (1,5%).

Zahtevki za vse naštetе intervencije in sheme ter morebitna dokazila so sestavni del zbirne vloge in se vložijo hkrati z zbirno vlogo najpozneje do 10. julija 2024.

S 1. januarjem 2023 so prenehale veljati plačilne pravice.

Načrtovana višina plačila za posamezne intervencije za leto 2024 (EUR/enoto)

Intervencije	Načrtovani znesek EUR/enoto	Min. znesek EUR/enoto	Maks. znesek EUR/enoto
Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost	184,20	168,00	200,00
Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost	27,57	22,05	35,84
Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete	78,91	59,33	98,64
Sheme za podnebje in okolje			
Ekstenzivno travinje	45,65	36,52	45,65
Tradicionalna raba travinja	129,03	103,22	161,29
Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak	95,41	76,33	159,02
Dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka (ha)	60,00	48,00	75,00
Dodatki za zmanjšanje emisij TGP (GVŽ)	60,00	48,00	75,00
Naknadni posevki in podsevki	137,60	110,08	172,00
Ozelenitev ornih površin prek zime	148,00	118,40	185,00
Konzervirajoča obdelava tal	18,24	14,59	22,80
Zaplate neposejanih tal za poljskega škranca	60,00	48,00	60,00
Varstvo gnezd pribe (<i>Vanellus vanellus</i>)	200,00	160,00	200,00
Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih	312,00	249,60	390,00
Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih	273,20	218,56	341,50
Vezana dohodkovna podpora			
Vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice	18,52	16,67	21,30
Vezana dohodkovna podpora za rejo govedi (govedo, ki ni IK ali EK)	49,84	44,86	57,32
Vezana dohodkovna podpora za rejo govedi - 30% višja podpora (EK in IK)	64,80	58,32	74,52
Vezana dohodkovna podpora za krave dojlje - 30% višja podpora (OMD)	99,58	89,60	114,52
Vezana dohodkovna podpora za krave dojlje (ni OMD)	76,60	68,94	90,10
Vezana dohodkovna podpora za mleko v gorskih območjih	91,00	82,00	104,65
Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline	245,80	196,64	294,96

Realiziran znesek je lahko višji ali nižji in je odvisen od končnega števila upravičenih hektarjev, vključenih v shemo oz. intervencijo.

4.1 OSNOVNA DOHODKOVNA PODPORA ZA TRAJNOSTNOST

Namen intervencije

Intervencija je namenjena izboljšanju dohodkovnega položaja kmetov, hkrati pa prispeva tudi k zagotavljanju javnih dobrin, saj morajo upravičenci izpolnjevati pogoje pogojenosti. Gre za enotno podporo na upravičen hektar, ki nadomešča plačilne pravice, in je neodvisna od tekočega obsega kmetijske proizvodnje.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost se kot enotno plačilo za leto 2024 odobri za vsak upravičeni hektar, ki ga je nosilec KMG prijavil v zbirni vlogi za leto 2024 in je vpisan v RKG na dan 10. julij 2024.

Podpora je namenjena vsem kmetom oz. vlagateljem, ki:

- imajo najmanj 1 ha upravičene kmetijske površine, pri čemer najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, znaša vsaj 0,1 ha, ali, če gre za vlagatelje vezanih podpor za živali, so upravičeni do najmanj 100 EUR neposrednih plačil,
- izvajajo kmetijsko dejavnost in
- so aktivni kmetje.

Postopno zniževanje izplačila osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost

Nosilcu KMG, ki se mu za osnovno dohodkovno podporo za trajnostnost, po uporabi upravnih sankcij, za zbirno vlogo vletu 2024 odobri več kot 60.000 EUR, se ta znesek po tranšah zniža na naslednji način:

- v tranši več kot 60.000 do vključno 160.000 EUR za 35 %,
- v tranši več kot 160.000 do vključno 260.000 EUR za 45 %,
- v tranši več kot 260.000 do vključno 360.000 EUR za 55 % in
- v tranši več kot 360.000 EUR za 65 %.

Pri tem se plače iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti več ne upoštevajo. Pridobljen znesek iz znižanja se bo prerazporedil na dopolnilno prerazporeditveno dohodkovno podporo za trajnostnost.

Primer:

Nosilec KMG ima po uporabi upravnih kazni odobren znesek ODPT v višini 250.000, ki je znižan na sledeč način:

- do 60.000 – ni znižanja,
- več kot 60.000 eur do vključno 160.0000: $160.000 - 60.000,01 = 99.999,99$; 35 % od 99.999,99 = 35.000,
- več kot 160.000 do vključno 250.000: $250.000 - 160.000,01 = 89.999,99$; 45 % od 89.999,99 = 40.500.

Nosilec KMG dobi podporo za ODPT: $250.000 - 75.500 = \underline{174.500 \text{ EUR}}$.

4.2 DOPOLNILNA PRERAZPOREDITVENA DOHODKOVNA PODPORA ZA TRAJNOSTNOST

Namen intervencije

Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost (prerazporeditveno plačilo) je intervencija, in sicer »dodatno plačilo« k osnovni dohodkovni podpori za trajnostnost, s katero se prispeva k pravičnejši porazdelitvi neposrednih plačil. Sredstva za intervencijo sestavljajo sredstva v višini 5 % nacionalne ovojnice za neposredna plačila in sredstva, ki so pridobljena s postopnim znižanjem plačil večjih KMG.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Podpora se dodeli na upravičeni hektar za prvih 8,2 ha površin nosilec KMG, ki so upravičeni do plačila osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost. Upoštevajo se ugotovljeni upravičeni hektarji nosilca KMG pri osnovni dohodkovni podpori za trajnostnost, ki niso podvrženi upravnim sankcijam za leto zbirne vloge 2024. Upravičene hektarje, ki so podvrženi upravnim sankcijam, se upošteva le v primeru, če meja 8,2 ha ni izpolnjena s hektarji brez upravnih sankcij.

4.3 VEZANA DOHODKOVNA PODPORA

4.3.1 Vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice

Namen intervencije

S podporo sektorja reje drobnice, ki je v težavah, se naslavlja predvsem ohranjanje reje drobnice in s tem ekonomske smiselnosti nadaljevanja te proizvodnje. Drobnica se v večini nahaja na OMD območjih in ohranjanje drobnice na teh območjih je pomembno zaradi družbenih in demografskih razlogov kot tudi iz vidika preprečevanja zaraščanja.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG, ki redi ovce, koze, ovne ali kozle (drobnica), je upravičen do podpore, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- na dan 15. marec 2024 redi 14 ali več živali drobnice;
- na zahtevek prijavi vsaj 14 živali drobnice, ki so prisotne na KMG na dan 15. marca 2024 in so v mesecu marcu dosegle starost najmanj devet mesecev;
- drobnica mora biti prisotna na KMG v obdobju obvezne reje, ki traja od 15. marca do 31. julija 2024. Pri tem se premik drobnice na planino ali skupni pašnik, na sejem ali razstavo šteje kot prisotnost drobnice na KMG;
- drobnica je, ko je na kmetijskem gospodarstvu nosilca ali na planini, skupnem pašniku, od vključno prvega dne obdobja obvezne reje označena, vodena in so zanjo podatki priglašeni v CRD v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo drobnice.
- Podatki o drobnici se prevzamejo iz CRD. Nosilec KMG je upravičen do podpore za rejo drobnice za posamezno žival le enkrat na leto.

4.3.2 Vezana dohodkovna podpora za rejo govedi

Namen intervencije

S podporo se bo prispevalo k zagotovitvi doseganja ustreznega in stabilnega dohodka rejcev govedi oziroma k večji odpornosti in višji konkurenčnosti sektorja, ki je v težavah. Preko pogoja vključenosti v nacionalno shemo Izbrana kakovost ali v ekološko kmetovanje se bo z višjo podporo (30 %) podprlo nosilce KMG, ki imajo za govedo certifikat za shemo Izbrana kakovost ali so vključeni v ekološko kmetovanje. S tem se želi zasledovati tudi cilj večje kakovosti (sledljivosti v verigi, dobrobiti živali, krajše transportne poti, kakovosti proizvodov za potrošnika) in trajnostne živinoreje.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG, ki redi vsaj dva bika oziroma vola oziroma telici (v nadaljnjem besedilu: govedo), je upravičen do podpore za rejo govedi, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- je govedo na zadevnem KMG v reji neprekinjeno vsaj šest mesecev, kar se šteje za obdobje obvezne reje;
- je govedo oddano v zakol ali izvoz v obdobju od 1. novembra 2023 do 31. oktobra 2024 ;
- ob zakolu ali izvozu govedo ni mlajše od devetih mesecev. Pri tem se premik govedi na planino ali skupni pašnik, na sejem ali razstavo šteje kot prisotnost govedi na KMG, če je sporočen v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo goveda;
- je govedo, ko je na kmetijskem gospodarstvu nosilca ali na planini, skupnem pašniku, od vključno prvega dne obdobja obvezne reje označeno, vodeno in so zanj podatki priglašeni v CRG v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo govedi.

Obdobje obvezne reje se prične šest mesecev pred dnevom zakola ali izvoza živali z zadevnega KMG in zaključí z dnevom zakola ali izvoza govedi z zadevnega KMG. Telica je govedo ženskega spola, ki še ni telila. Podatke o govedu se prevzame iz CRG.

Za nosilce KMG, ki so vključeni v ekološko rejo govedi se štejejo nosilci KMG, ki imajo certificirano ekološko rejo govediz leta, v katerem poteka obdobje obvezne reje. V primeru, da obdobje obvezne reje poteka v letu 2023 in v letu 2024, mora imeti nosilec KMG certificirano ekološko rejo govedi vsaj za eno od zadevnih let.

Za nosilce KMG, katerih KMG ima certifikat za shemo »Izbrana kakovost govedo« se štejejo tisti, ki imajo ta certifikat veljaven na dan izvoza ali zakola. V primeru, da je govedo rojeno v Sloveniji in je bilo v reji na KMG, ki ima certifikat za shemo »Izbrana kakovost za govedo« šele po dopolnjeni starosti šestih mesecev, se načrtovani zneski upoštevajo le, če je bil premik iz KMG, ki je imel na dan premika prav tako veljaven certifikat za shemo »Izbrana kakovost za govedo«.

Primer 1: Za vključene v ekološko rejo govedi se štejejo nosilci KMG, ki imajo certificirano ekološko rejo govedi za leto, v katerem poteka obdobje obvezne reje (npr. obdobje obvezne reje poteka od 5. februarja 2024 do 6. avgusta 2024 (ta dan je žival dana v zakol) to pomeni, da mora imeti kmet certifikat za ekološko rejo govedi v letu 2024.

Primer 2: Če obdobje obvezne reje poteka v predhodnem letu in v letu oddaje zahtevka, mora imeti nosilec KMG certificirano ekološko pridelavo govedi vsaj za eno od zadevnih let. Npr. obdobje obvezne reje poteka od 5. novembra 2023 do 6. junija 2024 (ta dan je žival dana v zakol) to pomeni, da mora imeti kmet certifikat za ekološko rejo govedi v letu 2023 ali v letu 2024.

4.3.3 Vezana dohodkovna podpora za krave dojlje

Namen intervencije

S podporo se naslavlja predvsem ohranjanje kmetijske proizvodnje in s tem ekonomske smiselnosti nadaljevanja te proizvodnje, ki se spopada z izrazito slabim ekonomskim stanjem. Reja krav dojlj je pomembna tudi z vidika vzreje telet. Z višjo podporo na enoto za krave dojlje na OMD območjih se prispeva k ciljem trajnosti. Prav tako se rejci na gorskem območju soočajo z višjimi stroški prireje na enoto proizvoda pri pridelavi osnovne krme zaradi prisotnosti naravnih omejitev.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG, ki redi krave dojlje, je upravičen do podpore za krave dojlje, če redi vsaj dve ali več krav dojlj, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so iz črede namenjene reji telet za prirejo mesa;
- so ustrezne pasme ali križanke med izključno ustreznimi pasmami;
- so telile v obdobju od 1. septembra 2023 do 31. avgusta 2024;
- so po telitvi skupaj s teletom na KMG še najmanj dva meseca, kar se šteje za obdobje obvezne reje;
- ko so na kmetijskem gospodarstvu nosilca ali na planini, skupnem pašniku, so od vključno prvega dne obdobja obvezne reje označene, vodene in so zanje podatki priglašeni v CRG v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo govedi (pogojem mora ustrezati tudi tele).

Nosilec KMG je upravičen do dodatnega plačila za krave dojlje tudi v primeru mrtvorojenega teleta, v primeru pogina teleta v prvih dveh mesecih po telitvi ali če je bilo tele dano v silokol v prvih dveh mesecih po telitvi.

Če ima nosilec KMG v letu 2023 oddajo oziroma neposredno prodajo mleka, se število krav dojlj določi na način, da se najprej določi število krav molznic kot količnik med vsoto količine neposredno prodanega in oddanega mleka v letu 2023 ter med povprečno nacionalno mlečnostjo, ki je za ta namen povprečna količina oddanega in neposredno prodanega mleka na kravo molznico v višini 5.924 kg oziroma 4.529 kg pri nosilcih KMG, ki so vključeni v ekološko rejo mleka in se zaokroži navzdol na celo število. Preostanek krav se, če izpolnjujejo tudi pogoj pasme in ostale pogoje, šteje za krave dojlje.

Število krav molznic v rejah, ki so vključene v kontrolo prireje mleka v letu 2023, se namesto podatka o oddaji mleka in podatka o povprečni nacionalni mlečnosti, upošteva podatek o povprečnem številu molznic iz evidence o kontroli prireje mleka v letu 2023. Preostanek krav se, če izpolnjujejo tudi pogoj pasme in ostale pogoje, šteje za krave dojlje.

Kot ustrezne pasme za krave dojlje se štejejo pasme, ki so v skladu s pravilnikom, ki urejajo identifikacijo in registracijo živali, vpisane v CRG kot limuzin, šarole, belgijska belo-plava, blonde d'aquintaine, galoway, piemontese, aberdeen-angus, highland (višinsko škotsko govedo), pritlikavi zebu, hereford, rdeči angus, nemški angus, mesna pasma, salers, lincoln red, gasconne, tibetansko govedo (jak), kianina, markidžana, wagyu, INRA 95, bazadaise, miniaturni/ mali herford, da- homey, bivol, rjava, lisasta, montbeliard, cika, kraška sivka (slovensko rjavo govedo), meuse-rhine-yssel (MRY), pincgau, siva tirolska, madžarsko podolsko govedo, nemško svetlo govedo (german yellow), dexter, podolsko govedo, blaarkop rood, normande, kärntner blondveih, istrsko govedo, kostroma.

Premik krav dojlje na planino oziroma skupni pašnik, na sejem ali razstavo v obdobju obvezne reje se šteje kot del obdobja obvezne reje, če je sporočen v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo goveda.

Podatki o ženskih govedih se prevzamejo iz CRG.

Za nosilce KMG, ki so vključeni v ekološko rejo mleka, se štejejo tisti, ki imajo certificirano ekološko pridelavo mleka za leto 2024 in za leto 2023.

Nosilec KMG je upravičen do podpore za krave dojlje za posamezno kravo dojljo le enkrat na leto.

4.3.4 Vezana dohodkovna podpora za mleko v gorskih območjih

Namen intervencije

S pomočjo podpore za rejo krav molznic, ki je vezana le na gorsko območje, se naslavlja ohranjanje mlečne proizvodnje na gorskem območju, kjer se kmetje zaradi prisotnosti naravnih omejitev soočajo z višjimi stroški priraje na enoto proizvoda pri pridelavi osnovne krme. Prisotnost krav molznic na gorskem območju je pomembna tudi iz vidika rabe trajnega travinja in preprečevanje zaraščanja na teh območjih, s čimer se prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG je upravičen do podpore za mleko v gorskih območjih, če je njegov KMG na dan, ko je oddal zbirno vlogo oziroma zadnjo dopolnitev zbirne vloge pred končnim datumom za oddajo zbirne vloge (10. julij 2024), razvrščen v gorsko območje v skladu s pravilnikom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in, če v letu 2024 redi vsaj dve ali več krav molznic, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so iz črede krav, namenjenih za priraje mleka;
- so ustrezne pasme ali križanke med izključno ustreznimi pasmami;
- so prisotne na zadevnem kmetijskem gospodarstvu v obdobju obvezne reje, ki traja od 8. aprila 2024 do vključno 31. julija 2024;
- so od vključno prvega dne obvezne reje označene, registrirane ter vodene v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo govedi;
- so v zadnjih dveh letih telile vsaj enkrat do vključno prvega dne za vložitev zbirne vloge (10. april 2024), pri čemer se za telitev šteje tudi rojstvo mrtvorojenega teleta, ki se rodi po najmanj šestih mesecih brejosti in katerega truplo je odstranjeno v skladu z uredbami, ki urejajo odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

Najvišje upravičeno število krav molznic na KMG se določi kot količnik med vsoto količine neposredno prodanega in oddanega mleka v letu 2023 ter med povprečno nacionalno mlečnostjo, ki je za ta namen povprečna količina oddanega in neposredno prodanega mleka na kravo molznico v višini 5.924 kg oziroma 4.529 kg pri nosilcih KMG, ki so vključeni v ekološko rejo mleka, in se zaokroži navzdol na celo število. Preostanek krav se, če izpolnjujejo tudi pasmo in ostale pogoje, lahko šteje za krave dojlje.

Število krav molznic v rejah, ki so vključene v kontrolo priraje mleka (t. i. A-kontrola) v letu 2023, se namesto podatka o oddaji mleka in podatka o povprečni nacionalni mlečnosti, upošteva podatek o povprečnem številu molznic iz evidence o kontroli priraje mleka v letu 2023. Preostanek krav se lahko, če izpolnjujejo tudi pasmo in ostale pogoje, šteje za krave dojlje.

Kot ustrezne pasme za krave molznice se štejejo pasme, ki so v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo živali, vpisane v CRG kot črno-bela, rdeči holštajn, mlečna pasma, džersi, ayrshire, švedska rdeča, bivol, rjava, lisasta, montbeliard, cika, kraška sivka (slovensko rjavo govedo), meuse-rhine-yssel (MRY), pincgau, siva tirolska, madžarsko podolsko govedo, nemško svetlo govedo (german yellow), dexter, podolsko govedo, blaarkop rood, normande, kärntner blondveih, istrsko govedo, kostroma.

Premik krave molznice na planino oziroma skupni pašnik, na sejem ali razstavo v obdobju obvezne reje se šteje kot del obdobja obvezne reje, če je sporočen v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo goveda.

Podatki o ženskih govedih se prevzamejo iz CRG. Za nosilce KMG, ki so vključeni v ekološko prirajo mleka, se štejejo tisti, ki imajo certificirano ekološko pridelavo mleka za leto 2024 in za leto 2023.

Nosilec KMG je upravičen do podpore za mleko v gorskih območjih za posamezno kravo molznico le enkrat na leto.

Primer 1: KMG ni vključen v A-kontrolo

Primer za KMG	PRIMER 1:	PRIMER 2:
Gorsko območje (GO)	DA	DA
Količina neposredno prodanega in oddanega mleka (kg)	17.831	17.831
Povprečna nacionalna mlečnost (kg)	5.924	5.924
Količnik za določitev št. krav molznic (KM)	$17.831/5924 = 3,01$ (3 živali morajo biti KM, upravičene so le če izpolnijo še ostale pogoje za KM)	$17.831/5924 = 3,01$ (3 živali morajo biti KM, upravičene so le če izpolnijo še ostale pogoje za KM)
Skupno število živali na KMG, od tega :	6	6
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje (pasma, obdobje obvezne reje, telitev) tako za krave dojlje (KD) kot za krave molznice (KM)	4	2
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave dojlje	1	0
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave molznice	1	4
Izplačilo skupaj za št. enot (živali):	6	5
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za mleko v GO (zaradi količnika za določitev št. krav molznic)	3	3
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za krave dojlje	3	2

Primer za KMG	
Gorsko območje (GO)	NE
Količina neposredno prodanega in oddanega mleka (kg)	37.320
Povprečna nacionalna mlečnost (kg)	5.924
Količnik za določitev št. krav molznic (KM)	$37.320/5924 = 6,3$ (6 živalimora biti KM, upravičeneso le če izpolnijo še ostale pogoje za KM)
Skupno število živali na KMG, od tega :	7
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje (pasma, obdobje obvezne reje, telitev) tako za krave dojilje (KD) kot za krave molznice (KM)	6
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave dojilje	1
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave molznice	0
Izplačilo skupaj za št. enot (živali):	1
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za mleko v GO (plačilo = 0, ker se ne nahaja v gorskem območju)	0 (mora pa jih zaradi mleka zagotoviti 6 KM)
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za krave dojilje (kerje na KMG 7 krav in jih 6 spada v čredo KM in ne morejo biti KD, čeprav izpolnjujejo pogoje)	1

Primer 2: KMG je vključeno v A-kontrolo in ni vključeno v ekološko kmetovanje

Primer za KMG	PRIMER 1:	PRIMER 2:
Gorsko območje (GO)	DA	DA
Količina neposredno prodanega in oddanega mleka (kg)	24.000	24.000
A- kontrola DA (povprečno št. krav molznic)	4	4
Povprečna nacionalna mlečnost (kg)	5.924	5.924
Količnik za določitev št. krav molznic (KM)	/	/
Skupno število živali na KMG, od tega :	6	6
- je št. živali, ki izpolnjuje pogoje (pasma, obdobje obvezne reje, telitev) tako za krave dojilje (KD) kot za krave molznice (KM)	4	2
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave dojilje	1	0
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave molznice	1	4
Izplačilo skupaj za št. enot (živali):	6	5
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za mleko v GO (zaradi količnika za določitev KM)	4	4
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za krave dojilje (VDP) za krave dojilje	2	2

Primer za KMG, ki ni v GO (lahko prejme le podporo zakrave dojilje (KD))	
Gorsko območje (GO)	NE
Količina neposredno prodanega in oddanega mleka (kg)	24.000
A- kontrola DA (povprečno št. krav molznic)	4
Povprečna nacionalna mlečnost	5.924
Količnik za določitev št. krav molznic (KM)	/
Skupno število živali na KMG, od tega :	7
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje (pasma, obdobje obvezne reje, telitev) tako za krave dojilje (KD) kot za krave molzni-ce (KM)	6
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave dojilje (KD)	1
- št. živali, ki izpolnjuje pogoje LE za krave molznice (KM)	0
Izplačilo skupaj za št. enot (živali):	3
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za mleko v GO (plači-lo = 0, ker se ne nahaja v GO)	0 (mora pa zaradi A-kontrole zagotoviti 4 KM)
- Vezana dohodkovna podpora (VDP) za krave dojilje (kerje na KMG 7 krav in 4 spadajo v čredo KM in ne morejo biti KD, čeprav izpolnjujejo pogoje)	3

4.3.5 Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline

Namen intervencije

S podporo se bo prispevalo k povečanju obsega pridelave beljakovinskih rastlin tako za krmo kot tudi za prehrano ljudi. Prav tako se s podporo vpliva na trajnostnost, saj beljakovinske rastline vežejo dušik iz zraka in ugodno vplivajo na tla. Večina metuljnic je zelo privlačnih za čebele, pogosto pa so tudi pribežališče drugih prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, zato imajo lahko pozitiven učinek na biotsko raznovrstnost v sistemih kmetovanja z majhnimi vložki. Lucerna in detelja ugodno vplivata tudi na zatiranje plevela pri kulturah, ki se kot naslednje gojijo na isti površini, kar lahko povzroči, da se uporablja manj herbicidov ali sploh nič.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG je upravičen do podpore za beljakovinske rastline, če upošteva, da je:

- na površini v času glavnega posevka dovoljena le setev: lucerne, detelje, deteljno-travne mešanice, krmnega boba, krmnega graha, soje, grašice, volčjega boba, boba, graha, fižola, leče, čičerike, nokote ali grahorja (npr. kombinacija fižol in koruza ni dovoljena);
- kmetijske rastline iz prve alineje (lucerna, detelje, deteljno-travne mešanice, krmni bob, krmni grah, soja, grašica, volčji bob, bob, grah, fižol, leča, čičerika, nokota ali grahor) morajo biti prisotne na KMG kot glavni posevek, kot je določen v uredbi, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto 2024, in do tehnološke zrelosti;
- na prijavljeni površini za zahtevek kmetijske rastline, ki se štejejo za beljakovinske rastline, prevladujejo;
- prideluje lucerno, detelje, deteljno travne mešanice ali nokoto ter obtežba na KMG znaša vsaj 0,9 GVŽ na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi oziroma če je nosilec KMG, ki prideluje lucerno, detelje, deteljno travne mešanice ali nokoto, vključen v ekološko pridelavo poljščin ali zelenjadnic ali ekološko rejo goveda, znašati obtežba na KMG vsaj 0,5 GVŽ na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi;
- kadar gre za pridelavo lucerne, detelje, deteljno travne mešanice ali nokote (ob upoštevanju obtežbe na KMG, ki znaša vsaj 0,9 GVŽ na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi oziroma 0,5 če je nosilec KMG v ekološki pridelavi), se namesto tehnološke zrelosti preveri, ali je nosilec KMG v letu 2024 zanje zagotovil vsaj dva odkosa;
- tehnološka zrelost pri pridelavi beljakovinskih rastlin za zrnje pomeni stopnjo v razvoju zrna, ko to v skladu z BBCH-skalo razvojnih faz gojenih beljakovinskih rastlin doseže polno zrelost, kar pomeni, da je zrnje trdo in ga z nohtom težko razpolovimo;
- skupna površina, za katero uveljavlja podporo za beljakovinske rastline, znaša vsaj 0,3 ha;
- ugotovljena površina upravičenih hektarjev KMG znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavlja podporo za beljakovinske rastline, znaša vsaj 0,1 ha;
- med upravičene površine do podpore se ne štejejo površine, ki so pripisane k planini ali skupnemu pašniku;
- plačilo za izvajanje intervencije se lahko uveljavlja za kmetijske rastline iz šifranta vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin ter podpor.

Če je nosilec KMG oddal zahtevek za beljakovinske rastline in ni izpolnil pogoja obtežbe, se zahtevek za ta del zavrne in se šteje, da ne gre za čezmerno prijavo ter se ne uporabijo upravne sankcije.

Za nosilce kmetijskih gospodarstev, ki so vključeni v ekološko pridelavo poljščin ali zelenjadnic ali v ekološko rejo goveda, se štejejo nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo certificirano ekološko pridelavo poljščin ali zelenjadnic na kmetijski površini, na kateri pridelujejo beljakovinske rastline oziroma imajo certificirano ekološko rejo goveda v letu 2024.

4.4 SCHEME ZA PODNEBJE IN OKOLJE (SOPO)

Namen in seznam intervencij SOPO

Intervencija SOPO je novost v neposrednih plačilih, s katero želimo prispevati k vzpostavitvi ravnotežja med potrebo po pridelavi hrane ter varovanjem podnebja in okolja. Seme so zahtevnejše od pogojenosti, presegajo običajno kmetijsko prakso in zadevne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter dobrobit živali, pa tudi druge zadevne obvezne zahteve, določene v nacionalnem pravu in pravu EU, ter presegajo pogoje, določene za kmetijsko dejavnost v obliki vzdrževanja kmetijske površine in se hkrati razlikujejo od nadstandardnih površinskih intervencij iz razvoja podeželja (npr. KOPOP).

V okviru intervencije SOPO lahko kmetje v letu 2024 izbirajo izmed naslednje sheme:

1. INP 8.01 Ekstenzivno travinje – EKST;
2. INP 8.02 Tradicionalna raba travinja – TRT;
3. INP 8.03 Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak – NIZI;
4. INP 8.04 Dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka in TGP – INHIBIT in KRMDOD;
5. INP 8.05 Naknadni posevki in podsevki – NPP;
6. INP 8.06 Ozelenitev ornih površin prek zime – ZEL;
7. INP 8.07 Konzervirajoča obdelava tal – KONZ;
8. INP 8.08 Zaplate neposejanih tal za poljskega škranca – POŠK;
9. INP 8.09 Varstvo gnezd pribe – VGP;
10. INP 8.10 Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih – OGNTN;
11. INP 8.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih – BIORAZTN.

Upravičenci, pogoji in zahteve ter trajanje podpore

Upravičenci do plačil SOPO:

- izpolnjujejo pogoje in zahteve za izvajanje posamezne ali več shem SOPO, ki jih prostovoljno uveljavljajo,
- izpolnjujejo vstopni prag 1 ha upravičenih hektarjev površin,
- izvajajo kmetijsko dejavnost,
- so aktivni kmetje,
- v primeru uveljavljanja zahtevka za shemi POŠK in VGP so upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost.

Podpora je letna, s čimer je kmetom dana večja prožnost, saj se vsako leto na novo prostovoljno odločijo, ali in v katere sheme SOPO se bodo vključili. Nosilec KMG lahko vsako leto vstopa v drugo shemo, lahko se vključi v dodatno shemo, prav tako pa lahko naslednje leto poveča ali zmanjša površine, če se odloči uveljavljati ponovno isto shemo. Za upravičen hektar za intervencijo SOPO ne šteje površina, ki je pripisana planini ali skupnemu pašniku.

Najmanjša površina kmetijske parcele za izvajanje posamezne sheme v okviru intervencije SOPO je 0,1 ha, na KMG pa mora biti v posamezno shemo v okviru intervencije SOPO vključenih najmanj 0,3 ha kmetijskih površin, razen za shemo Zaplate neposejanih tal za poljskega škranca, kjer je lahko na KMG v shemo vključenih najmanj 0,1 ha kmetijskih površin.

Pri shemah SOPO mora nosilec KMG za pogoje, katerih izpolnjevanje se neposredno ne spremlja s sistemom za spremljanje površin (t. i. AMS), voditi evidenco o delovnih opravilih, kot je na primer spravilo travinja, kadar se izvaja košnja. Evidence se vodijo na obrazcih o delovnih opravilih.

Z letom 2024 bodo na voljo tudi poenostavljene evidence o delovnih opravilih za SOPO sheme, ki so pripravljene za vsako shemo posebej in na letni ravni ter vključujejo zapis le za nemonitoriabilna delovna opravila (tista, ki jih ni možno zaznati s sistemom za spremljanje površin). Na tak način so prilagojene zlasti evidence o delovnih opravilih, pa tudi evidence o organskih in mineralnih gnojilih za naslednje sheme SOPO:

- Ekstenzivno travinje (EKST),
- Tradicionalna raba travinja (TRT),
- Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak (NIZI),
- Dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka in TGP (INHIBIT),
- Naknadni posevki in podsevki (NPP)
- Ozelenitev ornih površin preko zime (ZEL),
- Konzervirajoča obdelava tal (KONZ),
- Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih (OGNTN),
- Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih (BIORAZTN).

Če je nosilec KMG po pravilih pogojenosti zavezanec za vodenje evidence o gnojenju na celotni kmetiji, priporočamo, da še vedno vodi evidenco o uporabi organskih in mineralnih gnojil iz razdelka B (enotna evidenca za vse sheme). Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so poleg shem SOPO vključeni tudi v eno ali več intervencij – KOPOP, LOPS, BVR ali EK, lahko vodijo oziroma nadaljujejo z vodenjem evidenc pod razdelkom A. Evidenca o uporabi FFS ostaja nespremenjena in je enaka kot v razdelku B, ker je nosilec KMG v primeru uporabe FFS vedno zavezanec za vodenje evidence o uporabi FFS na celotni kmetiji.

Z letom 2024 je tudi omogočeno, da si nosilec zapis v evidenci o delovnih opravilih nadomesti z geolocirano fotografijo posneto preko Fotosopotnika, ki jo nosilec hrani pri sebi in jo v primeru pregleda na kraju samem preko Fotosopotnika pošlje Agenciji za kmetijske trge.

Z letom 2024 se je pri vseh razdelkih dodala evidenca uporabe organskih in mineralnih gnojil za shemo dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka (INHIBIT).

Obrazci se nahajajo na sledečih povezavah:

- Enotne evidence - razdelek A: <https://skp.si/download/enotne-evidence-o-delovnih-opravilih-za-posamezne-intervencije-sn-skp-razdelek-a>
- Evidence za izvajanje shem SOPO - razdelek B: <https://skp.si/download/enotne-evidence-o-delovnih-opravilih-za-posamezne-intervencije-sn-skp-razdelek-b>
- Poenostavljene evidence SOPO - razdelek C: <https://skp.si/download/poenostavljene-evidence-za-izvajanje-intervencije-sopo>

4.4.1 Shema INP 8.01 Ekstenzivno travinje – EKST

Shema EKST se izvaja na GERK z vrstami rabe 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je zatravljen.

Zahteve za izvajanje sheme:

- obvezno je spravilo travinja, če se izvaja košnja;
- mulčenje ni dovoljeno;
- po končanem obdobju paše se po potrebi opravi čistilna košnja, tudi z mulčenjem, vendar se lahko opravi šele po 15. septembru 2024;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ni dovoljena;
- ni dovoljen prevzem živinskih organskih gnojil iz drugega KMG in uporaba drugih organskih gnojil, ki nimajo izvora iz zadevnega KMG;
- izvaja se na območju celotne Republike Slovenije, vendar ne na območjih iz evidence habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000, ki je določena z uredbo, ki ureja plačila za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;
- izvajati se mora na vseh zgoraj navedenih rabah GERK (1300, 1320 in 1222), ki so na KMG in presegajo velikost površine vsaj 0,1 ha; izjema velja le za tiste nosilce kmetijskega gospodarstva, ki imajo del trajnega travinja na območjih iz evidence habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 (iz prejšnje alineje), v shemo EKST vključi le travinje, ki je izven omenjenega območja ;
- povprečna letna obtežba z živino mora biti od 0,2 do vključno 0,9 GVŽ na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi na posameznem KMG v letu izvajanja sheme (2024),
- vodenje evidenc o delovnih opravilih za trajno travinje ter evidence uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Nosilec KMG mora zagotoviti rabo GERK do dne, ki je kot zadnji določen za spremembe in umike zahtevkov v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge.

Če pogoj obtežbe ni izpolnjen, nosilec KMG ni upravičen do plačila (zavrnitev zahtevka). Predvideno pa je odstopanje za 0,2 GVŽ z znižanjem plačila ([katalog upravnih sankcij](#)).

Shema EKST se ne sme izvajati na območjih iz evidence habitatnih tipov in vrst (HTV) na območjih Natura 2000 (ki bo določena z uredbo KOPOP). V tem primeru lahko nosilec KMG v shemo EKST vključi le travinje izven sloja HTV (ker je drugače pri shemi zahtevano, da vključi vso travinje).

Vir: MKGP

POZOR: Shema zahteva vodenje evidenc o delovnih opravilih, v katere mora nosilec KMG, če izvaja košnjo, zavesti dan spravila košnje travinja in če izvaja čistilno košnjo, dan čistilne košnje v jesenskem času

4.4.2 Shema INP 8.02 Tradicionalna raba travinja – TRT

Shema TRT se izvaja na GERK z vrstami rabe 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je zatravljen.

Zahteve za izvajanje sheme:

- na površini travinja, ki leži na območju evidence TRT_2x – evidenca območij za maksimalno dvakratno tradicionalno rabo travinja, lahko nosilec KMG izvaja dvakratno ali nižje število rab travinja. Na površini travinja, ki leži na območju TRT_3x – evidenca območij za maksimalno trikratno tradicionalno rabo travinja, lahko nosilec KMG izvaja trikratno ali nižje število rab travinja;
- na površini travinja, ki leži na območju TRT_Natura 2000 – evidenca območij Natura 2000, se shema ne izvaja;
- celoletna paša ni dovoljena; lahko se izvaja le jesenska paša (od 15. avgusta do vključno 15. novembra tekočega leta), pozor!, ki se šteje kot ena raba travinja;
- obvezno je spravilo travinja v primeru košnje;
- uporaba mineralnega dušika in fitofarmaceutskih sredstev ni dovoljena;
- na travinju, ki je vključeno v shemo, je dovoljena uporaba največ 40 kg dušika na hektar iz organskih gnojil na leto;
- povprečna letna obtežba z živino mora znašati več kot 0,9 GVŽ na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi na posameznem KMG v letu izvajanja sheme;
- mulčenje ni dovoljeno;
- po končanem obdobju paše se po potrebi opravi čistilna košnja, tudi z mulčenjem, ki se lahko opravi šele po 15. septembru 2024;
- izvaja se lahko na delu površin travinja;
- nosilec KMG lahko v shemo vstopi z največ 20 % površine GERK z vrstami rabe 1300, 1320 in 1222 na KMG, pri čemer se upoštevajo le kmetijske parcele velikosti vsaj 0,1 ha,
- vodenje evidenc o delovnih opravilih za trajno travinje ter evidence uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Nosilec KMG mora zagotoviti rabo GERK do dne (15. november 2024), ki je kot zadnji določen za spremembe in umike zahtevkov v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge.

Če pogoj obtežbe ni izpolnjen, nosilec KMG ni upravičen do plačila (zavrnitev zahtevka). Predvideno pa je odstopanje za 0,2 GVŽ z znižanjem plačila ([katalog upravnih sankcij](#)).

Vpogled v evidence območij za maksimalno trikratno, dvakratno rabo travinja oziroma območja Natura 2000, kjer se shema ne sme izvajati, je mogoč na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Vir: AKTRP

GERK, ki z 10 ar leži znotraj območja grafičnih evidenc TRT_2x_23 ali TRT_3x_23, s površino vsaj 10 ar, se upošteva, da se celoten GERK nahaja znotraj območja evidence. Pri tem se za GERK, ki z vsaj 10 ar leži na obeh območjih TRT_2x_23 in TRT_3x_23 šteje, da v celoti leži na območju TRT_2x_23. Če pa GERK leži vsaj z 10 ar površine na območju TRT_N2000_23, pomeni, da v celoti leži v območju Natura 2000 in se na tem GERK shema ne izvaja.

Pri izračunu obtežbe ([Priloga 2](#) Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027) se na osnovnem KMG upošteva tudi živali, ki so odšle na planino, skupni pašnik (odmik od računanja obtežbe za aktivnega kmeta, kjer se v teh primerih obtežba na osnovnem KMG zmanjšuje). Če pogoj obtežbe ni izpolnjen, nosilec KMG ni upravičen do plačila (zavrnitev zahtevka). Predvideno pa je odstopanje za 0,2 GVŽ z znižanjem plačila ([katalog upravnih sankcij](#)).

Primeri:

Primer 1, GERK leži v območju TRT_N2000_23 (15 ar), in območju TRT_2x_23 (30 ar) in območju TRT_3x_23 (50 ar): Kmet z GERK ne more sodelovati v shemi, ker se obravnava, kot da bi v celoti ležal v območju Natura 2000.

Primer 2, GERK leži z 0,7 ha v območju TRT_2x_23 in z 1,5 ha v območju TRT_3x_23: Za GERK se šteje, da v celoti leži na območju TRT_2x_23 (*kmet lahko kosi le dvakrat ali enkrat in izvaja jesensko pašo, ki se šteje kot enkratna ena raba travinja*).

Primer 3, kmet ima 7 ha travinja in obtežbo večjo kot 0,9 GVŽ/ha kmetijskih zemljišč v uporabi: V shemo TRT lahko vključi največ 1,4 ha travinja (za 20 % izriše poligon znotraj GERK z rabo 1300).

POZOR: Pred oddajo zahtevka za določeno površino je smiselno preveriti, na katerem območju TRT se površina nahaja, da se lahko ustrezno izpolni zahtevo po maksimalni rabi travinja. Kontrolni sloji (TRT 2x raba in TRT 3x raba) se nahajajo na GERK pregledovalniku, do katerega se lahko dostopa preko povezave <https://rkq.gov.si/GERK/WebViewer/>. Pri tem se pri številu rab prijavljena površina kontrolira skozi celotno koledarsko leto (tudi po 15. oktobru).

4.4.3 Shema INP 8.03 Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak – NIZI

Shema NIZI se izvaja na GERK z vrstami rabe 1100 – njive, 1131 – začasni travnik, 1161 – hmeljišče v premeni, 1160 – hmeljišče, 1300 – trajno travinje in 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je zatravljen.

Zahteve za izvajanje sheme

Shema NIZI se deli na tri kmetijske prakse glede na izvajanje sheme na rabah:

- **NIZI_orna zemljišča:** »Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak na ornih zemljiščih«;
- **NIZI_trajno travinje:** »Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak na trajnem travinju« in
- **NIZI_hmeljišče:** »Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak na hmeljišču«.

Kmetijski praksi NIZI_orna zemljišča in NIZI_trajno travinje pomenita nanos tekočih organskih gnojil z napravo za direkten vnos v tla ali napravo za nanos neposredno na površino tal. Pri tem mora nosilec KMG na kmetijski parceli, za katero v letu 2024 odda zahtevek za shemo NIZI, tekoča organska gnojila vedno aplicirati po sistemu NIZI. Nanos na površino tal pomeni raztros tekočih organskih gnojil skozi cevi ali sani, ki se vlečejo po tleh ali z vnosom gnojil neposredno v tla. Uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena.

Kmetijska praksa NIZI_hmeljišče pomeni nanos tekočih organskih gnojil z napravo za direkten vnos v tla ali z napravo za nanos neposredno na površino tal v hmeljišču. Uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. Kmetijska praksa NIZI_hmeljišče pomeni tudi uporabo gnoja, pri čemur je treba gnoj v tla zadelati najpozneje 24 ur po nanosu v hmeljišču. Zadelava v tla poteka s kultiviranjem oziroma zaoravanjem ali obsipavanjem hmelja. Pri tem mora nosilec kmetijskega gospodarstva na kmetijski parceli, za katero za leto 2024 odda zahtevek za shemo NIZI, v letu 2024 tekoča organska gnojila vedno aplicirati po sistemu NIZI oziroma v primeru uporabe gnoja gnoj vedno zadelati v tla najpozneje 24 ur po nanosu.

Omejitve: Nosilci KMG, katerih površine GERK z dejansko rabo 1300 z vsaj 10 ar ležijo na:

- območjih traviščnih habitatov metuljev (kjer se lahko uveljavlja operacija MET iz intervencije KOPOP_BK), steljnikov (kjer se lahko uveljavlja operacija STE iz intervencije KOPOP_BK), mokrotnih travnikov (kjer se lahko uveljavlja operacija HABM iz intervencije KOPOP_BK), mokrišč in barj (kjer se lahko uveljavlja operacija MOKR_BAR iz intervencije KOPOP_BK), suhih kraških travnikov in pašnikov (kjer se lahko uveljavlja operacija SUHI_KTP iz intervencije KOPOP_BK), območjih pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (kjer se lahko uveljavlja operacija VTR iz intervencije KOPOP_BK) ali območjih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 (kjer se lahko uveljavlja intervencija HTV Natura 2000), se na teh površinah trajnega travinja ne sme vključiti v shemo NIZI;
- območjih posebnih traviščnih habitatov (kjer se lahko uveljavlja operacija HAB iz intervencije KOPOP_BK), lahko na teh površinah trajnega travinja izvajajo shemo NIZI_trajinje le za 40 kg N na ha iz organskih gnojil na leto.

Shema NIZI se ne izvaja na območju VVO_I_DR.

Plačilo se lahko uveljavlja za najmanj 15 m³ porabljenih organskih gnojil na ha, pri čemer se lahko z organskimi gnojili gnoji v več odmerkih na način NIZI. Če je porabljenih manj kot 15 m³ organskih gnojil na hektar, se upoštevajo upravne sankcije v skladu s katalogom upravnih sankcij ([Priloga 10 Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027](#)),

V primerih nosilcev KMG, katerih površine GERK z dejansko rabo 1300 z vsaj 10 ar ležijo na območjih HAB, lahko na teh površinah trajnega travinja izvajajo kmetijsko prakso NIZI_travinje le za 40 kg N na ha iz organskih gnojil na leto in se lahko uveljavlja podpora za najmanj 5 m³ porabljenih organskih gnojil na ha, pri čemer se lahko z organskimi gnojili gnoji v več odmerkih na način NIZI. Hkrati se manjša količina porabljenih organskih gnojil na hektar upošteva za izračun upravičene površine za plačilo.

Na ravni KMG letni vnos dušika iz organskih gnojil na hektar posamezne enote rabe kmetijskih zemljišč oziroma letni vnos dušika iz živinskih gnojil na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi ne sme presegati vrednosti, določenih v skladu z uredbo, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

Količina živinskih oziroma organskih gnojil se lahko proizvede na KMG, lahko pa jo KMG tudi prejme od drugega KMG oziroma kupi. Prevoz gnojnice od drugega KMG se ne upošteva za izračun.

Če se organska gnojila proizvedejo na KMG, mora nosilec KMG ob oddaji zahtevka za NIZI na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak« iz uredbe, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge, na podlagi lastne ocene opredeliti pretežen način reje rejnih živali na KMG. Opredelitev pretežnega načina reje rejnih živali na KMG in podlaga za izračun proizvedene količine gnojil sta določena v obrazcu »Opredelitev pretežnega načina reje rejnih živali na kmetijskem gospodarstvu in izračun proizvedene količine gnojil« ([Priloga 9](#) Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027).

Kot dokazilo mora biti na KMG prisotna ustrezna mehanizacija ali shranjen račun izvajalca za opravljeno strojno storitev ali shranjena izjava izvajalca, kadar se strojna storitev opravlja kot sosedska pomoč v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno (v nadaljnjem besedilu: izjava izvajalca).

Nosilci KMG, ki imajo površine vključene v shemo NIZI, morajo na teh površinah voditi evidenco uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Vir: arhiv KGZS Zavod CE

PRIMERI:

Primer 1: Kmet na obrazcu »Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak« označi, da ima 20 govedi v kategoriji starejše od dveh let in da ima sistem z gnojevko. Na geoprostorskem obrazcu označi, da ima 15 ha KZU (za preveritev mej nitratne uredbe). Na zahtevku NIZI označi, da izvaja apliciranje tekočih organskih gnojil na 10 ha (za izračun NIZI). Na obrazcu za oddajo/Prejem živinskih gnojil, digestata in komposta (obrazec je priloga Uredbe, ki ureja pravila pogojenosti) je označeno, da je prevzel količino goveje gnojnice od drugega KMG, in sicer v količini 150 m³.

IZRAČUN NIZI:

Razpoložljiva količina tekočih organskih gnojil se izračuna na način:

20 govedi* 17,50 m³ (priloga 9 Uredbe o neposrednih plačilih) =
350,6 m³ **350,6 m³/10 ha** (Zahtevak NIZI) = **35,6 m³/ha** (preveritev
15 m³ na ha za NIZI)

Zaključek: V tem primeru dobi nosilec KMG izplačanih vseh 10 ha NIZI, ker zadosti meji vsaj 15 m³ na hektar. V izračunu razpoložljive količine gnojevke se 150 m³ prevzete gnojnice ne upošteva!

Za preveritev upoštevanja pravil Uredbe o varstvu voda pred onesnaženji z nitrati iz kmetijskih virov (nitratna uredba) pa se upošteva tudi prevzem gnojnice – preveritev mej iz nitratne uredbe:

20 govedi, starejših od dveh let, predstavlja, v skladu s prilogo 1 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z ni-trati iz kmetijskih virov, 1.400 kg N (20 x 70 kg)

Prevzeta goveja gnojnica 150 m³ predstavlja v skladu s prilogo 2 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z ni-trati iz kmetijskih virov = 600 kg N (150 m³ x 4)

Zaključek: Nosilec KMG ima skupaj 2.000 kg N. Preveritev zgornje meje N / ha KZU iz Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov = 2.000 kg N/15 KZU= 133 kg N/Ha, meja nitratne ni presežena

Dodatno: V mejnih primerih, kjer za prijavljene hektarje NIZI doma proizvedena tekoča organska gnojila ne bi zadoščala pogoju vsaj 15 m³ na hektar iz Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027, bi neupoštevanje prevzete gnojnice privedlo do drugačnega rezultata.

Npr. če bi nosilec KMG namesto 20 govedi, starejših od dveh let, redil le 8 govedi, starejših od dveh let, bi razpoložljiva količina tekočih organskih gnojil znašala 140 m³. V izračunu razpoložljive količine gnojevke se 150 m³ prevzete gnojnice ne upošteva.

Zaključek: Nosilec KMG v tem primeru ne zadosti pogoju iz uredbe o neposrednih plačilih vsaj 15 m³ na hektar (140 m³/10 ha NIZI) in bi v skladu s katalogom upravnih sankcij ([Priloga 10](#) Uredbe o neposrednih plačilih) bil deležen 20 % znižanja plačila na shemo.

POZOR: Na kmetijskem gospodarstvu mora biti prisotna ustrezna mehanizacija ali shranjen račun izvajalca za opravljeno strojno storitev ali shranjena izjava izvajalca, kadar se strojna storitev opravlja kot sosedska pomoč v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno.

4.4.4 INP 8.04 Shema dodatki za zmanjšanje emisij amonijaka (INHIBIT) in TGP (KRMDOD)

V okviru sheme se izvajata dve kmetijski praksi:

- uporaba mineralnih gnojil, ki vsebujejo inhibitorje nitrifikacije, inhibitorje denitrifikacije ali inhibitorje ureaze za zmanjšanje izpustov amonijaka in didušikovega oksida – kmetijska praksa INHIBIT;
- uporaba krmnih dodatkov za zmanjšanje izpustov metana – kmetijska praksa KRMDOD.

Kmetijski praksi se izvajata samostojno, kar pomeni, da lahko nosilec KMG odda zahtevek le za eno izmed kmetijskih praks in ne rabi izvajati obeh.

Kmetijska praksa INHIBIT

Shema **INHIBIT** se izvaja na GERK z rabo 1100 in 1161 na kmetijski rastlini, ki je prijavljena kot glavni posevek ter GERK 1160, 1300 in 1222 – ekstenzivni sadovnjak.

Zahteve ta izvajanje sheme:

- Kmetijska praksa INHIBIT se izvaja na GERK z vrstami rabe 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni, na kmetijski rastlini, ki je prijavljena kot glavni posevek v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge. Shema se lahko izvaja tudi na GERK z vrsto rabe 1160 hmeljišče, 1300 – trajno travinje in GERK z rabo 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je zatravljen. Samostojni inhibitorji oziroma mineralna gnojila, ki vsebujejo inhibitorje nitrifikacije, inhibitorje
- denitrifikacije ali inhibitorje ureaze morajo imeti status sredstev za gnojenje EU in biti označen(a) z oznako CE, kot to določa Uredba 2019/1009/EU. Samostojni inhibitorji morajo biti razvrščeni v primerno funkcijsko kategorijo, in sicer v funkcijske kategorije 5.A. Inhibitor nitrifikacije ali 5.B. Inhibitor denitrifikacije ali 5.C Inhibitor ureaze, mešanice mineralnih gnojil z inhibitorjem pa so lahko uvrščene v funkcijsko kategorijo 7 z obvezno navedbo imena inhibitorja ali funkcijske kategorije 5.A. Inhibitor nitrifikacije, 5.B. Inhibitor denitrifikacije ali 5.C. Inhibitor ureaze«.
- Nosilec KMG na površini z zahtevkom zagotovi porabo najmanj 50 % dušika in najmanj 30 kg dušika na ha iz mineralnih gnojil z inhibitorjem glede na skupno količino porabljenega dušika iz mineralnih gnojil. Za izračun razmerja dušika iz prejšnjega stavka se za GERK z dejansko rabo 1160, 1222 in 1300 upoštevajo nanosi vseh mineralnih gnojil, ki so bili na zadevni površini opravljeni v letu oddaje zahtevka za INHIBIT oziroma v primeru GERK z rabo 1100 in 1161 nanosi vseh mineralnih gnojil, ki so bili opravljeni za kmetijsko rastlino, ki je v letu oddaje zahtevka glavni posevek.

- Nosilec inhibitor uporabi v priporočenih vrednostih, ki so za inhibitor določene v pravnem aktu o dovoljenju oziroma na deklaraciji v skladu z navodili proizvajalca. Pri tem se za mineralna gnojila, ki so nanešena v obdobju 75 dni po nanosu samostojnega inhibitorja 5.A. Inhibitor nitrifikacije ali 5.B. Inhibitor denitrifikacije oziroma za mineralna gnojila, ki so nanešena v obdobju 7 dni po nanosu samostojnega inhibitorja 5.C ureaze, upošteva, da je dušik iz mineralnih gnojil pod delovanjem inhibitorja, razen če je v navodilih proizvajalca določeno krajše ali daljše obdobje delovanja inhibitorja, v tem primeru se upošteva obdobje delovanja, ki je določeno v navodilih proizvajalca.

Vir: MKGP

Primer evidence:

EVIDENCA UPORABE MINERALNIH IN ORGANSKIH GNOJIL ZA SHEMO INHIBIT					MINERALNA GNOJILA brez INHIBITORJA (Obvezno polno trgovsko ime, obvezno podatek o % N)			SAMOSTOJNI INHIBITOR (obvezno polno trgovsko ime)				MEŠANICA MINERALNIH GNOJIL Z INHIBITORJEM (Obvezno polno trgovsko ime, obvezno podatek o % N)		
Domače ime GERK	Površina GERK (v ar)	Površina posamezne kmetijske rastline (v ar)	Vrsta kmetijske rastline	Gnojilje	Vrsta mineralnega gnojila *obvezno podatek o % N (op. 1)	Količina (kg)	Datum gnojenja	Vrsta inhibitorja	Količina	Datum nanosa	Delovanje INHIBIT (op. 4)	Vrsta mešanice mineralnih gnojil z inhibitorjem *obvezno podatek o % N	Količina (kg)	Datum gnojenja
				1.	UREA 46% N	100 kg	28.3.2024							
				2.	NPK (27%N)	200kg	21.4.2024	xy	V skladu z navodili	20.4.2024				
				3.	NPK (27%N)	100 kg	18.5.2024							
				4.										
				5.										
				1.										
				2.										
				3.										
				4.										
				5.										

- gnojenje pomeni 46 kg N brez INHIBIT
- gnojenje pomeni 54 kg N z INHIBIT
- gnojenje pomeni 27 kg N z INHIBIT

SKUPAJ: 127 kg N na površini od tega: 46 kg N brez inhibitorja in 81 kg N z inhibitorjem =kar pomeni, da ustreza zahtevam, minimalno 30kg N z INHIBIT + več kot 50% dušika iz min. gnoj. z inhibitorjem na površini.

Kmetijska praksa KMRDOD

Vir: MKGP

Kmetijska praksa KMRDOD se lahko izvaja s krmnimi dodatki, ki jim je bilo izdano dovoljenje v skladu z Uredbo EU št. 183/2005 ter so uvrščeni v kategorijo dodatkov »zootehnični dodatki«, funkcionalna skupina »snovi, ki ugodno vplivajo na okolje« in je hkrati iz dovoljenja razvidno, da obstaja možnost za zmanjšanje nastajanja metana v prebavilih, ter je dovoljenje izdano za krave molznice in krave za razmnoževanje.

Trenutno zgoraj navedeno izpolnjuje le t. i. Bovaer krmni dodatek, ki ima izdano dovoljenje z EU uredbo št. 2022/565.

Do plačila je upravičen nosilec KMG, ki proizvaja za lastne potrebe kmetijskega gospodarstva (izpolnjevanje HACCP) ali uporablja za krmljenje krmne mešanice, ki vsebujejo omenjen krmni dodatek.

Zahteve za izvajanje kmetijske prakse:

- V prakso je vključeno vso govedo ženskega spola na kmetijskem gospodarstvu nosilca KMG;
- uporabljajo se krmnimi dodatki, ki jim je bilo izdano dovoljenje v skladu z Uredbo EUR št. 183/2005 ter so uvrščeni v kategorijo dodatkov »zootehnični dodatki«, funkcionalna skupina »snovi, ki ugodno vplivajo na okolje« in je hkrati iz dovoljenja razvidno, da obstaja možnost za zmanjšanje nastajanja metana v prebavilih, ter je dovoljenje izdano za krave molznice in krave za razmnoževanje;
- krmni dodatek se krmi v priporočenih vrednostih, ki so za krmni dodatek določene v pravnem aktu o dovoljenju oziroma deklaraciji v skladu z navodili proizvajalca, od oddaje zahtevka do zaključke leta . Če ta pogoj ni izpolnjen, se uporabijo znižanja iz kataloga kršitev;
- nosilec KMG, ki krmno mešanico, ki vsebuje ustrezn krmni dodatek, proizvaja sam, mora biti vpisan v register obratov nosilcev dejavnosti na področju krme v letu 2024;
- nosilec kmetijskega gospodarstva do 30. novembra 2024 pošlje agenciji kopije oznak, deklaracij in računov o nakupu krmnih proizvodov, ki vsebujejo ustrezen krmni dodatek in iz katerih je razvidna količina kupljenih krmnih dodatkov.

Število upravičenega goveda ženskega spola se določi tako, da se upoštevajo podatki o številu goveda ženskega spola, ki jih agencija prevzame iz CRG po stanju na dan 1. februar tekočega leta in na štiri reprezentativno izbrane datume. Pri tem se upošteva le govedo ženskega spola, ki ima do ali vključno na izbrani datum v CRG že zavedeno vsaj eno telitev. Če je na reprezentativno izbrani datum govedo ženskega spola na planini ali skupnem pašniku, se v tem primeru ne šteje kot govedo na kmetijskem gospodarstvu, razen če je zaveden premik na GERK z atributom planina, ki je pripisana nosilcu KMG, ki je fizična oseba. Agencija datume iz tega odstavka določi in objavi na svoji spletni strani, vendar ne prej kot dva tedna po njihovi določitvi.

Primer: 1 kg vsebuje 10 % pripravka NOP

*Npr. pri doziranju 1g NOP (v skladu z navodili proizvajalca) na kravo na dan (pomeni 10g 10 % pripravka).
Za 365 dni pomeni 3,65 kg NOP za 1 kravo.*

POZOR: Obe kmetijski praksi se prvič izvajata z letom 2024. Posebnost pri shemi so dokazila, saj morajo nosilci na agencijo do 30. novembra tekočega leta poslati izpolnjene evidence o uporabi mineralnih gnojil za kmetijsko prakso INHIBIT, skupaj z dokazili oziroma za kmetijsko prakso KRMDOD kopije oznak, deklaracij in računov o nakupu krmnih proizvodov, iz katerih izhaja tudi količina krmljenih dodatkov. Kmetijski praksi se izvajata samostojno, kar pomeni, da lahko nosilec KMG odda zahtevek le za eno izmed kmetijskih praks, medtem ko druge ne izvaja.

4.4.5 INP 8.05 Naknadni posevki in podsevki – NPP

Shema NPP se izvaja na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni. Naknadni posevki in podsevki:

- kot naknadni neprezimni posevek se šteje mešanica vsaj dveh neprezimnih kmetijskih rastlin, medovita kmetijska rastlina ali podsevek;
- kot naknadni prezimni posevek se šteje mešanica vsaj dveh prezimnih kmetijskih rastlin ali medovita kmetijska rastlina;
- podsevek je posevek kmetijske rastline ali več kmetijskih rastlin različnih botaničnih družin, katerega setev je opravljena v glavni posevek (podsevek je torej lahko samostojna KMRS ali mešanica).
- nosilec KMG izbere KMRS iz šifranta KMRS – v mešanici so lahko tudi kmetijske rastline, ki niso navedene v šifrantu vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in pomoči, vendar morajo kmetijske rastline iz šifranta prevladovati.

VIR: AKTRP

Zahteve za izvajanje sheme:

- setev naknadnega neprezimnega posevka ali medovite kmetijske rastline mora biti opravljena kadarkoli po glavnem posevku, ki ga nosilec KMG prijavi na geoprostorski obrazec za zbirno vlogo v letu 2024, tako da se zagotovi pokrovnost (tla z naknadnim neprezimnim posevkom, medovito kmetijsko rastlino ali podsevkom morajo biti pokrita od 15. avgusta 2024 do 15. oktobra 2024);
- obdelava naknadnih neprezimnih posevkov ali medovite kmetijske rastline oziroma uporaba v proizvodne namene je dovoljena po 15. oktobru 2024;
- setev naknadnega prezimnega posevka ali medovite kmetijske rastline mora biti opravljena kadarkoli po glavnem posevku, ki ga nosilec KMG prijavi na geoprostorski obrazec za zbirno vlogo v letu 2024, tako da se zagotovi pokrovnost (tla z naknadnim prezimnim posevkom ali medovito kmetijsko rastlino morajo biti pokrita od 1. septembra 2024 do 30. oktobra 2024);

- obdelava naknadnih prezimnih posevkov ali medovite kmetijske rastline oziroma uporaba v proizvodne namene je dovoljena po 30. oktobru 2024. Pri tem uporaba herbicidov za uničenje zelene odeje posevka ni dovoljena;
- vodenje evidenc o delovnih opravilih za njivske površine;
- shema NPP se na isti površini ne more kombinirati z zahtevo o zeleni prahi iz DKOP 8 o minimalnem deležu neproizvodnih površin iz pogojenosti.

Uporaba fitofarmaceutskih sredstev v času izvajanja zahtev sheme ni dovoljena oziroma v primeru podsevkov ni dovoljena po pravilu glavne kmetijske rastline.

V letu 2025 posevki oziroma podsevki oziroma medovita kmetijska rastlina ne smejo biti prisotni na površini v času glavnega posevka, ki je določen z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike. Do setve glavnega posevka morajo biti uničeni, vendar brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

Vir: arhiv KGZS Zavod CE

Shema se ne izvaja na območju VVO_I_DR. Za pokritost tal se šteje, če je zelen pokrov viden na najmanj 70 % ozelenjene površine, kar pomeni, da mora biti setev izvedena na celotni površini, vznik pa viden na najmanj 70 % ozelenjene površine.

Podpora za shemo se lahko uveljavlja za neprezimne in prezimne kmetijske rastline in medovite kmetijske rastline ter podsevke iz šifrantov vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in pomoči, ki je objavljen na spletnih straneh ARSKTRP in ministrstva.

Primer:

Glavni posevek 2024: pšenica (setev jeseni leta 2023).

Po pravilu pšenice julija 2024: setev mešanice dveh neprezimnih KMRS v mesecu juliju (od tukaj dalje je prepovedana raba FFS).

Zagotovitev prisotnosti zelenega pokrova z mešanico dveh KMRS (ali monokulture za medovito KMRS ali podsevka): od 15. 8. 2024 do 15. 10. 2024

Začetek maja 2025: košnja mešanice dveh KMRS.

Kasneje v maju 2025: uničenje mešanic dveh KMRS (vendar brez FFS).

Maj 2025: setev koruze (korusa je tudi kot glavni posevek prijavljena na zbirni vlogi za leto 2025).

POZOR: Naknadni posevek mora biti mešanica vsaj dveh kmetijskih rastlin, samostojna sta lahko le podsevek ali medovita kmetijska rastlina. Setev nakladnega posevka mora biti opravljena po pravilu glavnega posevka. Pokritost tal z zeleno odejo mora biti zagotovljena od vključno 15. avgusta do vključno 15. oktobra oziroma od vključno 1. septembra do vključno 30. oktobra. Če pokritost v tem obdobju ni prisotna ves čas, površina do plačila za shemo ni upravičena. (tudi če je površina uporabljena v proizvodne namene oz. zelena odeja uničena le en dan pred koncem obdobja, na primer 14. oktobra oz. 29. oktobra).

4.4.6 Shema INP 8.06 Ozelenitev prek zime – ZEL

Shema ZEL prek zime se izvaja na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni, določenimi v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev.

Kot prezimni posevek se šteje mešanica vsaj dveh prezimnih kmetijskih rastlin.

Kmet KMRS izbere iz šifranta KMRS – pri tem so lahko v mešanici tudi kmetijske rastline, ki niso navedene v šifrantu vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in pomoči, vendar morajo kmetijske rastline iz šifranta prevladovati.

Zahteve za izvajanje sheme:

- setev prezimnega posevka mora biti opravljena kadarkoli po glavnem posevku, ki ga nosilec KMG prijavi na geoprostorski obrazec zbirne vloge za leto 2024, tako da se zagotovi pokrovnost (tla s prezimnim posevkom morajo biti pokrita od 15. novembra 2024 do najmanj 15. februarja 2025 - zelen pokrov viden na najmanj 70 % ozelenjene površine, kar pomeni, da mora biti setev izvedena na celotni površini, vznik pa viden na najmanj 70 % ozelenjene površine);
- uporaba herbicidov v času izvajanja zahtev sheme ni dovoljena;
- obdelava prezimnih posevkov oziroma uporaba v proizvodne namene je dovoljena po 15. februarju 2025, pri tem uporaba herbicidov za uničenje zelene prezimne odeje ni dovoljena;
- shema ZEL se na isti površini ne more kombinirati z zahtevo o zeleni prahi iz DKOP 8 o minimalnem deležu neproizvodnih površin iz pogojenosti;
- vodenje evidenc o delovnih opravilih za njivske površine ter evidence o uporabi fitofarmacevtskih sredstev.

Vir: AKTRP

V letu 2025 prezimni posevek ne sme biti prisoten v času glavnega posevka, ki je določen v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike. Do setve glavnega posevka mora biti uničen, vendar brez uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Shema se ne izvaja na območju VVO_I_DR (pri tem se za GERK, ki na območju VVO_I_DR leži vsaj z 1 ar površine, šteje, da v celoti leži na območju VVO_I_DR).

Podpora se lahko uveljavlja za prezimne kmetijske rastline iz šifranta vrst oz. skupin kmetijskih rastlin.

Primer kombinacije:

Nosilec KMG ima 4 ha ornih površin. Od tega na 2 ha ozimni ječmen in na 2 ha koruzo za zrnje. Našteti KMRS staglavni posevek 2024.

- Na 2 ha koruze opravi žetev oktobra 2024, nato opravi setev mešanice dveh KMRS, ki jih prijavi za shemo ZEL.
- Zeleni pokrov mešanice dveh KMRS mora biti prisoten od 15. novembra 2024 do 15. februarja 2025. Ves čas seherbicidi ne smejo uporabljati.
- Pred glavnim posevkom 2025 mora biti zeleni pokrov mešanice uničen vendar brez uporabe herbicidov.
- Na isti površini ni možna kombinacija s shemo NPP. Lahko pa na 2 ha, kjer je bil glavni posevek ozimni ječmen, odda zahtevek za shemo NPP.
- Shema se na isti površini ne more kombinirati z zahtevo zelene prahe iz naslova pogojenosti.

POZOR: Posevek za ozelenitev mora biti mešanica vsaj dveh kmetijskih rastlin. Setev posevka mora biti opravljena po pravilu glavnega posevka. Pokritost tal z zeleno odejo mora biti zagotovljena od vključno 15. novembra leta n do vključno 15. februarja leta n+1. Če pokritost v tem obdobju ni prisotna ves čas, površina ni upravičena do izplačila sheme (tudi če je umik zelene odeje le en dan pred koncem obdobja, na primer 14. februarja).

4.4.7 Shema INP 8.07 Konzervirajoča obdelava tal – KONZ

Shema KONZ se izvaja na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni.

Zahteve za izvajanje sheme:

- Konzervirajoča obdelava pomeni minimalno obdelavo tal s pasivnimi stroji za konzervirajočo obdelavo tal oziroma gnanimi (aktivnimi) stroji za konzervirajočo obdelavo tal, pri čemer oranje ni dovoljeno.
- Možna je konzervirajoča obdelava na naknadnih posevkih (novost v letu 2024) ali kmetijsko rastlino, ki je glavni posevek.
- V času izvajanja zahtev sheme se herbicid lahko uporabi le enkrat. Količina herbicida za enkratno rabo se lahko nanese v deljenih odmerkih s t. i. Split aplikacijo nanosa herbicida.
- Podpora za izvajanje sheme se lahko uveljavlja za kmetijske rastline iz šifranta vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in podpor.
- Na KMG mora biti prisotna mehanizacija (pasivni stroji za konzervirajočo obdelavo tal oziroma gnani (aktivni) stroji za konzervirajočo obdelavo tal) ali shranjen račun izvajalca za opravljeno strojno storitev ali shranjena izjava izvajalca.
- Nosilec KMG mora na površinah, ki so vključene v shemo KONZ, voditi evidence o delovnih opravilih za njivske površine ter evidenco o uporabi fitofarmaceutskih sredstev.

Primer:

Kmet spomladi leta 2024 pripravi njivo z GERK-PID (xxxxxxx) na konzervirajoč način in na njej poseje koruzo. Pri tem enkrat uporabi herbicid. Koruza je glavni posevek na zbirni vlogi za leto 2024 in na njej lahko za leto 2024 vloži zahtevek za shemo KONZ.

Še v istem letu jeseni kmet pripravi isto njivo z GERK-PID (xxxxxxx) na konzervirajoč način in na njej poseje ozimno žito (pšenico).

- Pšenica je glavni posevek v letu 2025 in na njej lahko za leto 2025 vloži zahtevek za shemo KONZ.
- Herbicid lahko uporabi spomladi leta 2025. Jeseni leta 2024 ga ne sme uporabiti.

POZOR: Na kmetijskem gospodarstvu mora biti prisotna ustrezna mehanizacija za konzervirajočo obdelavo tal ali shranjen račun izvajalca za opravljeno strojno storitev ali shranjena izjava izvajalca.

Vir: Internet

4.4.8 Shema INP 8.08 Neposejana tla za poljskega škrjanca – POŠK

Shema je ciljni ukrep za ohranjanje in izboljšanje stanja populacije poljskega škrjanca. Izvaja se na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni.

Shema se lahko izvaja na kmetijski rastlini, ki je prijavljena kot glavni posevek, in sicer le na strnih žitih, oljni ogrščici, deteljah, lucerni, inkarnatki ali deteljno-travni mešanici.

Shema se lahko izvaja le na površinah, ki ležijo na območjih pojavljanja poljskega škrjanca: Goričko, Pomurska ravan, Dravsko-Ptujsko-Središko polje, Ljubljanska kotlina, Krško-Brežiško polje in Ljubljansko barje. Šteje se, da GERK leži v celoti na območju pojavljanja poljskega škrjanca, če na območju leži vsaj z 10 ar površine GERK-a.

Vir: Alen Ploj

Zahteve za izvajanje sheme:

- na ornih zemljiščih je treba zagotoviti več zaplat neposejanih tal, ki morajo biti od roba ornega zemljišča oddaljene vsaj 5 m. Če je med upravno preveritvijo zahtevkov POŠK ugotovljeno, da je zahtevek oddan na njivsko površino, ki je premajhna, da bi lahko nosilec KMG izpolnil ta pogoj, se v tem primeru zahtevek za shemo POŠK zavrne in se zanj uporabijo znižanja plačil (upravne sankcije) v skladu s katalogom upravnih sankcij;
- posamezna zaplata mora biti v velikosti najmanj 25 m² in največ 100 m² in širine najmanj 2,5 m ter od roba njivske površine oddaljena najmanj 5 m;
- razdalja med zaplatami mora biti na vse strani vsaj 10 m;
- na površini do vključno 0,5 ha mora biti prisotna ena zaplata in za vsakega nadaljnjega 0,5 ha ena dodatna zaplata.

Zaplata se vzpostavi ob setvi kmetijske rastline, lahko pa se mehansko vzpostavi tudi pozneje, vendar najpozneje do 15. marca 2024, razen če je setev kmetijske rastline opravljena po 15. marcu 2024, potem se zaplata vzpostavi ob setvi, vendar najpozneje do 15. aprila 2024.

Zaplata mora biti prisotna do spravila kmetijske rastline.

Na kmetijski parceli, ki je posajena s predpisano kmetijsko rastlino, mora biti na površini do vključno 0,5 ha kmetijske parcele prisotna ena zaplata neposejanih tal. Pri tem se za namen sheme uporabi korekcijski faktor, s katerim se ena zaplata neposejanih tal šteje za 0,5 ha. Pri uporabi korekcijskega faktorja se za 0,5 ha vedno šteje le ena zaplata neposejanih tal, neodvisno od števila zaplat na kmetijski parceli površine do 0,5 ha.

Primer: Prikaz števila potrebnih zaplat na določene velikosti kmetijskih parcel in pripadajoče plačilo

- za kmetijsko parcelo 0,3 ha: Število potrebnih zaplat je 1, višina plačila je 30 EUR/ha (
- za kmetijsko parcelo 0,7 ha: Število potrebnih zaplat je 2, višina plačila je 60 EUR/ha;
- za kmetijsko parcelo 0,9 ha: Število potrebnih zaplat je 2, višina plačila je 60 EUR/ha;
- za kmetijsko parcelo 1,2 ha: Število potrebnih zaplat je 3, višina plačila je 90 EUR/ha;;
- za kmetijsko parcelo 1,88 ha: Število potrebnih zaplat je 4, višina plačila je 120 EUR/ha .

Če bi kmet na npr. 0,7 ha namesto potrebnih dveh zaplat zagotovil tri zaplate, to ne vpliva na višino plačila.

Če bi na 0,7 ha veliki njivi zagotovil le eno zaplato, ustrezno izriše manjši poligon in prejme plačilo le za eno zaplato. Ni treba prijaviti vršnih površin v to shemo.

POZOR: Nosilec KMG lahko odda zahtevek za vzpostavitev zaplat le na ornih površinah, ki so posejane z ustrezno kmetijsko rastlino, torej s strnimi žiti, lucerno, oljno ogrščico, deteljami, inkarnatko ali deteljnotravno mešanico (v primeru druge KMRS Se to šteje kot čezmerna prijava). Nosilec KMG mora zagotoviti, da je zaplata vsaj 5 metrov oddaljena od roba njive. V primeru, da površina in oblika njive tega ne omogoča, ne sme vzpostaviti zaplate, saj se z zaplato blizu njivskega roba povečuje možnost plenjenja poljskega škranca. Zaplata mora biti vzpostavljena pravočasno, najbolj primerno je, da ob setvi ozimnih poljščin, če se vzpostavlja mehansko, pa čimprej oziroma najkasneje do 15. aprila.

4.4.9 Shema INP 8.09 Varstvo gnezd pribe – VGP

Shema VGP je rezultatska, saj se upošteva varovanje najdenega gnezda na ornih površinah. Shema se izvaja na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni, določenimi v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev.

Shema se izvaja:

- samo na ornih površinah na GERK-ih z ustrezno rabo, ki ležijo na območjih pojavljanja pribe (Dravsko-Ptujsko-Središko polje in Ljubljansko barje) in
- območja, kjer je s strani ornitologa najdeno in potrjeno gnezdo (upošteva se toleranca 2 m, če je gnezdo najdeno poleg ornih površin).

Potek iskanja gnezda:

- na območjih pojavljanja pribe bo ornitolog iskal gnezda pribe,
- ugotovitve o najdenih gnezdih pribe najpozneje v roku dveh delovnih dni sporoči ARSKTRP (koordinate x,y gnezda).
- ARSKTRP bo v roku dveh delovnih dni po prejemu koordinat gnezda o najdenem gnezdu obvestila Kmetijsko svetovalno službo iz območja, kjer se GERK z gnezdom nahaja (KGZS LJ in KGZS Ptuj ter lahko tudi KGZS MB (Občine Hoče-Slivnica, Rače in Starše)).
- Kmetijska svetovalna služba bo v roku dveh delovnih dni o gnezdu obvestila nosilca KMG, pri katerem se nahaja GERK z gnezdom, ter skupaj z ornitologom opravila svetovanje nosilcu KMG glede izvajanja rezultatske sheme varstvo gnezd pribe.
 - nosilec KMG lahko odda zahtevek za shemo Varstvo gnezd pribe po obisku Kmetijsko svetovalne službe in ornitologa.

Zahteve za izvajanje sheme:

- gnezdo na njivi se označi s palicami;
- na označenem delu njive niso dovoljena nobena dela s traktorjem ali drugo mehanizacijo, ki bi lahko poškodovala gnezdo do 15. junija, ki omogoča uspešno gnezditev;
- v okolici gnezda lahko poteka normalna obdelava (ni predvidenih zahtev glede uporabe FFS);
- po 15. juniju je dovoljena normalna obdelava celotne njive (predhodno je obvezno narediti geografsko označeni fotografiji, da je bilo gnezdo ohranjeno).
- Nosilec KMG mora kot dokazilo narediti dve geografsko označeni fotografiji gnezda in ju prek aplikacije Fotosopotnik poslati ARSKTRP do 30. junija 2024:
- iz prve geografsko označene fotografije mora biti razvidno varovanja gnezda, posneta naj bo čimprej po vzpostavitvi varovanja,
- druga geografsko označena fotografija pa mora biti posneta na zadnji dan varovanja gnezda oziroma vsaj do 30. junija 2024.

Za namen sheme se uporabi korekcijski faktor, s katerim se eno gnezdo šteje za 1 ha upravičene površine, ne glede na dejansko velikost kmetijske površine, na kateri je gnezdo. To pomeni, da nosilec KMG prejme plačilo 1 gnezdo= 200 eur. Če ima na isti površini na primer 3 gnezda znaša plačilo 600 eur.

Nosilec KMG, ki najde gnezdo pribe na rabi GERK 1100 ali 1161 zunaj evidence Varstvo gnezd pribe, to sporoči na območno Kmetijsko svetovalno službo, ki skupaj z ornitologom v roku dveh dni po prijavi najdenega gnezda pri nosilcu KMG opravi svetovanje. Ornitolog bo v roku dveh delovnih dni sporočil ARSKTRP koordinate x,y o najdenem gnezdu.

POZOR: Nosilec KMG dokazuje varovanje gnezda z dvema geolociranimi fotografijama, ki ju posname preko aplikacije Fotospotnik in ju pošlje na AKTRP. Iz fotografije mora biti razvidno varovanje gnezda. Prva fotografija naj bo posneta čimprej po vzpostavitvi varovanja gnezda, druga pa na dan 15. junij (oziroma najkasneje do 30.junija), da s tem nosilec KMG dokaže, da je gnezdo na dan 15. junij še bilo varovano.

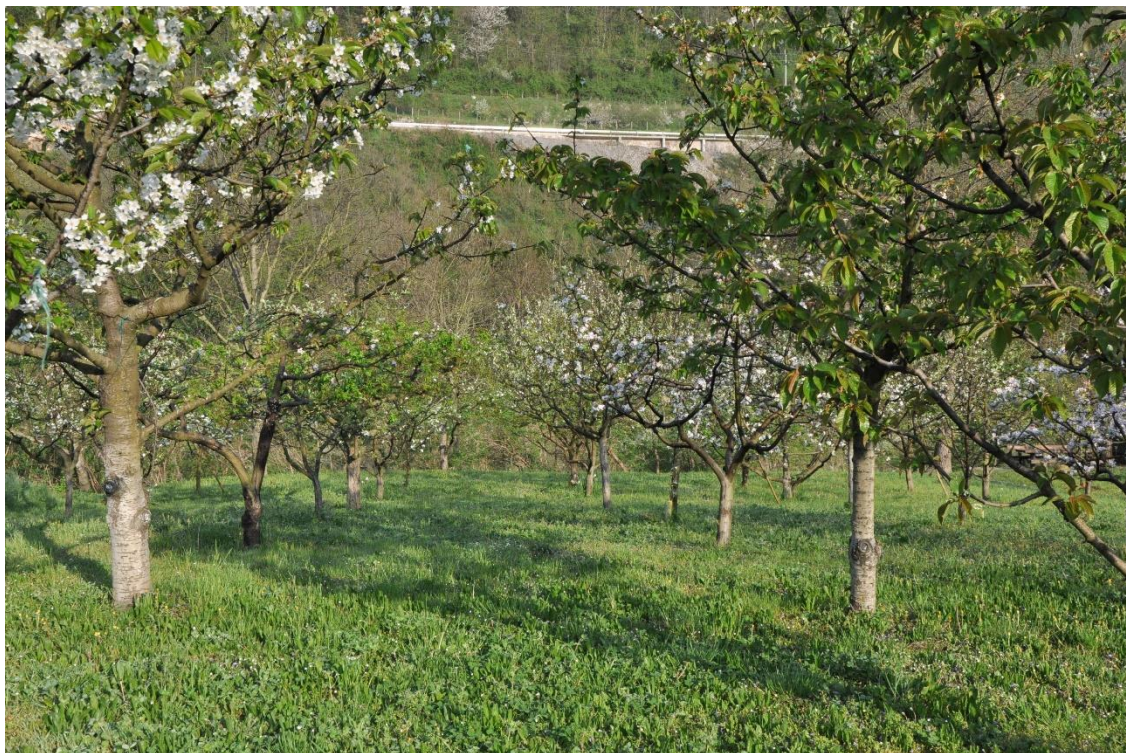
4.4.10 Shema INP 8.10 Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih –OGNTN

Shema OGNTN se izvaja na GERK z vrstami rabe 1221 – intenzivni sadovnjak, GERK z rabo 1211 – vinogradi, GERK z rabo 1230 – oljčniki.

Zahteve za izvajanje sheme:

- v navedenih trajnih nasadih se za gnojenje z dušikom lahko uporabljajo samo organska gnojila, ki jih nosilec KMG lahko prevzame tudi z drugega KMG;
- kot izpolnjevanje zahteve se šteje tudi popolna opustitev gnojenja;
- shema se ne izvaja na območju VVO_I_DR;
- vodenje evidenc uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Na isti površini je možna kombinacija shem OGNTN in BIORAZTN. Nosilec kmetijskega gospodarstva mora zagotoviti rabo GERK-a do dne, ki je kot zadnji določen za spremembe in umike zahtevkov v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge (15. november 2024). V primeru uporabe mineralnih gnojil za fosfor in kalij mora nosilec hraniti račun o nakupu in deklaracije.

Vir: MKGP

POZOR: Shema zahteva vodenje evidence o uporabi organskih in mineralnih gnojil, kamor je potrebno zapisati tudi morebitno uporabo fosforjevih in kalijevih mineralnih gnojil (dušikova mineralna gnojila so prepovedana).

4.4.11 Shema INP 8.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih – BIORAZTN

Shema BIORAZTN se izvaja na GERK z vrstami rabe 1221 – intenzivni sadovnjak, GERK z rabo 1211 – vinograd, GERK z rabo 1230 – oljčnik.

Zahteve sheme se izvajajo v treh kmetijskih praksah, in sicer:

- življenjski prostor za koristne organizme;
- vzdrževanje medvrstnega prostora in
- vzpostavitev cvetočega pasu.

Nosilec KMG mora izvajati vsaj dve od treh kmetijskih praks iz naštetih kmetijskih praks na posameznem GERK z rabo 1221, 1211 ali 1230. Pri tem ni potrebno v shemo vključiti vse GERK-e z ustrezno rabo, tiste, ki pa vključi, pa mora na njih izvajati vsaj dve kmetijski praksi. Za izbrane kmetijske prakse mora voditi evidenco o delovnih opravilih ter evidenco uporabe organskih in mineralnih gnojil.

Vir: MKGP

Zahteve kmetijske prakse življenjski prostor za koristne organizme:

Vir: AKTRP

- zagotovitev življenjskega prostora za koristne organizme (skalnjaki, hoteli za koristne organizme, drogovi za ujede, gnezdilnice za ptice). Če je življenjski prostor že bil vzpostavljen v okviru izvajanja kmetijske prakse v prejšnjih letih, se kot izpolnitev kmetijske prakse šteje tudi vzdrževanje življenjskega prostora, kar pomeni, da mora nosilec KMG zagotavljati, da je življenjski prostor v uporabnem stanju. V primeru, da je v letu 2023 kot življenjski prostor bil vzpostavljena netopirnica, ki je bila sredi kampanje ZV umaknjena kot življenjski prostor, mora v letu 2024 vzpostaviti nov življenjski prostor- se

netopirnica ne šteje za vzdrževanje.,

- zagotovitev enega življenjskega prostora pri skupni površini trajnega nasada do 1 ha,
- zagotovitev treh življenjskih prostorov pri skupni površini trajnega nasada od 1 do vključno 5 ha,
- zagotovitev vsaj štiri življenjskih prostorov pri skupni površini trajnega nasada nad 5 ha,
- življenjski prostor se lahko vzpostavi znotraj GERK-a ali ob zunanjem robu GERK-a,
- izpolnjevati dimenzije življenjskega prostora, ki bodo objavljene na spletni strani ministrstva in ARSKTRP,
- vzpostavljeni morajo biti najkasneje do zadnjega dne za oddajo ZV za leto 2024 (10. 7. 2024).

Zahteve kmetijske prakse – vzdrževanje medvrstnega prostora:

- izvajanje košnje ali mulčenja ali valjanja zatravljenega medvrstnega pasu, vendar istočasno samo v vsakem drugem medvrstnem prostoru,
- kot trajno zatravljeni medvrstni prostor se za kmetijsko prakso šteje prostor, ki je posejan s travami ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali je na drugačen način ozelenjen,
- zatravljen medvrstni prostor mora biti vzpostavljen vsaj do 15. aprila 2024 oziroma vsaj do 1. junija 2024, če gre za trajni nasad, ki je bil v letu 2024 mlajši od dveh let oziroma se je v letu 2024 delno obnavljal,
- najkrajši možen čas med dvema mulčenjema ali košnjama ali valjanjem mora biti vsaj dva tedna, kar pomeni, da so lahko najprej obdelani medvrstni prostori ponovno obdelani čez najmanj 28 dni (npr. 1. in 3. vrsta se lahko ponovno kosi 28. dan),
- 14 dni pred obiranjem nasada, tudi če obiranje poteka v več časovnih intervalih, se lahko istočasno mulči ali kosi ali valja vse medvrstne prostore.
- V primeru enovrstnih teras v trajnih nasadih se brežine štejejo v medvrstni prostor, medtem ko se brežine v primeru dveh ali več medvrstnih prostorov v trajnih nasadih ne štejejo kot medvrstni prostor, jih pa mora nosilec KMG vsaj dvakrat letno obdelati.

Zahteve kmetijske prakse – vzpostavitev cvetočega pasu:

- vzpostavitev cvetočega pasu s setvijo na notranjem ali zunanem obodu GERK-a tako, da je do 1. junija 2024 že viden zeleni pokrov zadevnih kmetijskih rastlin, cvetoči pas se lahko zagotovi v več delih, ki ne smejo biti manjši od 25 m², v skupni izmeri pa morajo dosegati vsaj 5 % površine GERK-a z zahtevkom. Cvetoči pas ne sme biti košen ali mulčen ali valjan vsaj do 15. avgusta tekočega leta. cvetoči pas je lahko vzpostavljen tudi na robu soležnega GERK-a, če je ta pripisan nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki odda zahtevek za shemo BIORAZTN in hkrati GERK ni vključen v shemo BIORAZTN. Cvetoči pas mora biti vzpostavljen na tistem robu soležnega GERK-a, ki je v stiku z GERK-om, ki bo vključen v shemo,
- za cvetoči pas se upoštevajo kmetijske rastline iz šifranta vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in podpor, pri tem sesetev kmetijske rastline lahko opravi kot samostojna kmetijska rastlina ali kot mešanica kmetijskih rastlin oziroma se lahko vzpostavi tudi s setvijo mešanice drugih cvetočih rastlin, če je hkrati v tej mešanici kot prevladujoča prisotna vsaj ena izmed kmetijskih rastlin, ki so za to shemo opredeljene v šifrantu vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in pomoči (*abesinska gizotija, ajda, aleksandrijska detelja, bela gorjušica, detelja, facelija, grahor, grašica (jara), inkarnatka, krmna ogrščica (jara), krmna ogrščica (ozimna), krmna repica (jara), krmna repica, (ozimna), krmni bob, krmni grah (jari), krmni grah (ozimni), lan, lucerna, navadna nokota, oljna buča, oljna ogrščica (jara), oljna ogrščica (ozimna), oljna redkev, oljna repica, perzijska detelja, riček, rjava, indijska gorčica, soja, sončnice, volčji bob*),
- za površine, vključene v shemo, je treba voditi evidenco o delovnih opravilih za kmetijske prakse, ki se bodo izvajale v letu 2024.

Nosilec KMG na geoprostorskem obrazcu označi, kateri dve kmetijski praksi bo izvajal na posameznem GERK-u. Cvetoči pas se na GERK-u posebej ne označi, pa nosilec KMG mora v sklopu evidenc o delovnih opravilih imeti narisano skico cvetočega pasu na robu trajnega nasada.

Nosilec KMG mora zagotoviti rabo GERK 1221, 1211 ali 1230 do 15. 11. 2024. Shema BIORAZTN se lahko kombinira s shemo OGNTN.

Primer:

Vzdrževanje medvrstnega prostora:

Kmet ima na površini GERK-a intenzivni sadovnjak s 15 vrstami posajenih jablan. Kmet opravi prvo košnjo oz. mulčenje oz. valjanje v 1., 3., 5., 7., 9., 11. in 13. medvrstnem prostoru 10. maja 2024. Naslednjo košnjo oz. mulčenje oz. valjanje medvrstnih prostorov lahko izvede najhitreje 24. maja 2024, ko lahko pokosi oz. zmulči oz. povalja 2., 4., 6., 8., 10., 12. in 14. medvrstni prostor. Lihe medvrstne prostore (1., 3., 5., 7., 9., 11. in 13.) lahko ponovno pokosi oz. zmulči oz. povalja 7. junija 2024. Na tak način se lahko izmenjuje košnja oz. mulčenje oz. valjanje lihih in sodih medvrstnih prostorov do obiranja nasada. Istočasno se lahko pokosi oz. zmulči oz. povalja vse medvrstne prostore šele dva tedna pred obiranjem nasada.

POZOR: Na GERK z zahtevkom se morata izvajati vsaj dve kmetijski praksi. Pri kmetijski praksi Življenjski prostori za koristne organizme morajo biti življenjski prostori pravočasno vzpostavljeni in številčno ustrezati zahtevam sheme. Za shemo je treba voditi evidence o delovnih opravilih.

4.5 INP09 - DOPOLNILNA DOHODKOVNA PODPORA ZA MLADE KMETE

Namen intervencije

Podpora olajša zagon dejavnosti, strukturno prilagoditev, poveča vitalnost KMG mladih kmetov, poveča konkurenčnost in trajnost v najranljivejši fazi razvoja podjetniške zamisli, s čimer je spodbujena generacijska pomladitev. Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete je letno enotno plačilo na upravičen hektar za mlade kmete, ki se prvič vzpostavljajo kot mladi kmeti skladno z definicijo. Največje število hektarjev na nosilca KMG, za katero se izplača dohodkovna podpora za mlade kmete, znaša 90 ha.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Za namen dopolnilne dohodkovne podpore za mlade kmete v okviru neposrednih plačil I. stebra SKP se za mladega kmeta šteje fizična ali pravna oseba, ki je:

- vodja kmetijskega gospodarstva,
- ni starejši od 40 let (v letu, ko prvič odda zahtevek za dopolnilno dohodkovno podpora za mlade kmete, ne sme doseči 41. rojstnega dne) ter
- ima potrebno znanje in spretnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti, za kar se šteje najmanj tri leta delovnih izkušenj na kmetijskem gospodarstvu.

Za vodjo kmetijskega gospodarstva se šteje:

- a) v primeru nosilca KMG, ki je pravna oseba, družbenik enoosebne družbe, ki je tudi poslovodja te enoosebne gospodarske družbe;
- b) v primeru nosilca KMG, ki je fizična oseba, je samostojni podjetnik (s. p.), ki je registriran skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), ali fizična oseba, ki je nosilec kmetije v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Kot delovne izkušnje na KMG se štejejo vsaj tri leta:

1. vključenosti v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje kot kmet v skladu s 17. členom ali petim odstavkom 25. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) ter 7. točko prvega odstavka v povezavi s prvo alinejo četrtega odstavka 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). To opredeljujejo šifre zavarovalnih podlag 051, 052 ali 007, vendar v primeru 007, skupaj z 064 ali 065, in tudi naštetih šifre, 051, 052 in 007, v kombinaciji s šifro 072, ali
2. članstva na KMG, ki se ugotavlja na podlagi podatkov v RKG, ali
3. izkušenj iz opravljanja kmetijske dejavnosti, kar mladi kmet dokazuje z:
 - izjavo fizične osebe, ki je bila v času pridobivanja izkušenj mladega kmeta nosilec KMG, na katerem je mladi kmet izkušnje pridobil. To izjavo lahko poda le oseba, ki je bila najmanj tri leta vpisana v RKG kot nosilec KMG. Obrazec »Izjava o pridobljenih delovnih izkušnjah iz kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu« je [Priloga 1](#) Uredbe o neposrednih plačilih 2023-2027;
 - ne glede na prejšnjo alinejo v primeru smrti fizične osebe, ki je bila nosilec na KMG v času pridobivanja izkušenj mladega kmeta, lahko izjavo poda novi nosilec, ki to postane v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, če novi nosilec ni mladi kmet, ali oseba, ki je bila v času pridobivanja izkušenj solastnik zadevnega KMG, če solastnik ni mladi kmet.

ARSKTRP bo po preverila izpolnjevanje pogojev za delovne izkušnje glede vključenosti v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje kot kmet in članstvo na KMG (preveritev podatkov v RKG) na dan oddaje zahtevka za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete.

Če nosilec KMG ne izpolnjuje pogojev glede vključenosti v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje kot kmet in članstvo na KMG, mora ARSKTRP poslati izjavo, s katero dokazuje izkušnje iz opravljanja kmetijske dejavnosti (opredeljeno zgoraj). Če izjavo poda solastnik zadevnega KMG, mora biti poleg izjave poslano tudi dokazilo o solastništvu.

V letu 2024 so prvič do plačila za mlade kmete upravičeni nosilci KMG, ki:

- se štejejo prvič za »mladega kmeta«,
- so upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost.

Upravičenec – nosilec KMG je fizična oseba

Nosilec KMG, ki je organizirano kot kmetija ali kot s.p., in je njen nosilec fizična oseba ali s.p., se za leto 2024 šteje za »mladega kmeta« za namen te intervencije, če:

- je prvič postal nosilec KMG v letu 2024 ali pa je prvič postal nosilec KMG v obdobju petih let pred prvo predložitvijo zahtevka za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete leta 2024 (kar pomeni, da je prvič postal nosilec KMG 1. januarja 2020 ali pozneje), pri čemer v tem obdobju ni bilo prekinitve nosilca (kot dokazilo šteje vpis nosilca v RKG);
- ni starejši od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne v letu 2024, ko prvič odda zahtevek za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete);
- ima potrebno znanje in spretnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti (opredeljeno zgoraj).

Dodatni pogoji, kadar gre za KMG – kmetija:

Kljub prvemu vpisu fizične osebe kot nosilca kmetije v RKG, le-ta ni upravičen do plačila za mlade kmete, če je eden od prejšnjih nosilcev KMG že prejel plačilo za mlade kmete na podlagi uredbe o shemah neposrednih plačil (obdobje 2015-2022) ali dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete (obdobje 2023-2027). Izjema: to ne velja, če je prejšnji nosilec KMG, prejemnik teh podpor, umrl.

Upravičenec – nosilec KMG je pravna oseba

Nosilec KMG, ki je organiziran kot pravna oseba, se šteje za »mladega kmeta« za namen te intervencije, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- pravna oseba je enoosebna gospodarska družba,
- družbenik je hkrati poslovodja te enoosebne gospodarske družbe,
- družbenik je postal leta 2024 prvič vpisan v sodni register kot edini družbenik in hkrati poslovodja te enoosebne gospodarske družbe, ali pa je prvič postal in je še vedno edini družbenik ter hkrati poslovodja te pravne osebe v obdobju petih let pred prvo predložitvijo zahtevka za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete s strani te pravne osebe v letu 2024;
- družbenik in poslovodja izpolnjuje starostni pogoj, torej ni starejši od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne) v letu 2024, ko zadevna pravna oseba prvič odda zahtevek za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete;
- družbenik in poslovodja ima potrebno znanje in spretnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti (opredeljeno zgoraj).

Kot ustrezno dokazilo za preveritev izpolnjevanja pogojev se upošteva akt o ustanovitvi kot ga zahteva zakon, ki ureja gospodarske družbe. Vlagatelj dokazilo priloži ob oddaji zahtevka ali najkasneje do 10. julija 2024 (zadnji dan za oddajo zbirne vloge za leto 2024).

Zadevna pravna oseba lahko uveljavlja plačilo za mlade kmete le eno (največ) petletno obdobje. Prav tako je pravna oseba neupravičena do podpore, če je »vodja gospodarstva«, torej družbenik, v preteklosti že prejel plačilo za mlade kmete na podlagi uredbe o shemah neposrednih plačil (obdobje 2015-2022) ali dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete (obdobje 2023-2027) ter v primeru, da je predhodno že vpisana v sodni register kot večinski družbenik, v kateri drugi gospodarski družbi, ki se ukvarja s kmetijstvom.

Upravičenci, ki so prejeli plačilo za mlade kmete pred letom 2023

Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete se izplača tudi upravičencem, ki so prvič oddali vlogo za plačilo za mlade kmete na podlagi 24. člena Uredbe o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21, 197/21 in 53/22) in z zbirno vlogo za leto 2022 še niso prejeli plačila za celotno obdobje petih let.

Ti upravičenci morajo spoštovati pogoje iz 24. člena Uredbe o shemah neposrednih plačil. Kar pomeni, da mora nosilec kmetije mladi kmet izvajati učinkovit in dolgoročen nadzor nad kmetijo v smislu učinkovitega in dolgotrajnega nadzora povezan z upravljanjem, ugodnostmi in finančnimi tveganji. Tudi za leto 2024 velja, da mladi kmet poda »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« le, če:

- izjava o odgovornosti in upravljanju kmetije za leto 2019 ali 2020 ali 2021 ali 2022 ali 2023 ni bila poslana;
- je prišlo do spremembe članov kmetije od dne vložitve zbirne vloge za leto 2019 oz. 2020 oz. 2021 oz. 2022 oz. 2023 do dne vložitve zbirne vloge za leto 2024 (priselitev, polnoletnost, ...).

Izjavo se priloži zbirni vlogi ob vložitvi zbirne vloge, ali se posreduje ARSKTRP najpozneje do 10. julija 2024. Na izjavo je treba vpisati podatke o nosilcu kmetije – mlad kmet (ime priimek, naslov, KMG-MID), datum, kdaj je v RKG postal nosilec, prav tako pa morajo izjavo podpisati in vpisati davčno številko vsi polnoletni člani, vključno z nosilcem, ki so na dan oddaje zbirne vloge vpisani kot člani zadevne kmetije v RKG.

Pri tem je treba upoštevati pravilo, da datumi podpisov nosilca in članov kmetije na izjavi ne sme biti po datumu vložitve zbirne vloge.

Vsi vneseni podatki morajo biti resnični, točni, popolni in podpisniki za svoje izjave prevzemajo kazensko in materialno odgovornost.

Trajanje podpore

Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete se, na podlagi vsakoletnega zahtevka, odobri mlademu kmetu za največ pet let. To obdobje se zmanjša za število let, ki so pretekla med letom prvega vpisa fizične osebe kot nosilca KMG v RKG oz. v primeru pravne osebe, prvi vpis kot edini družbenik in hkrati poslovodja družbe v obliki pravne osebe z enim družbenikom v sodnem registru in prve predložitve zahtevka za dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete.

Upravičencem, ki do leta 2027 ne bodo zaključili največ petletnega obdobja upravičenosti do plačila za mlade kmete, se s 1. januarjem 2028 zaključi upravičenost do dopolnilne dohodkovne podpore za mlade kmete.

Najpozneje na dan vložitve zbirne vloge mora biti mladi kmet prvič vpisan v RKG kot nosilec KMG, npr. nosilec kmetije, in razpolagati z naštetimi dokazili (izpolnjevati pogoje), saj mora biti mladi kmet kot je opredeljeno za namen intervencije najpozneje na dan vložitve zbirne vloge!

Primeri:

Primer 1: Fizična oseba je leta 2024 prvič postala nosilec kmetije. Zato mora ob vložitvi zbirne vloge za leto 2023 izpolnjevati starostni pogoj, in sicer v letu 2024 ne sme doseči 41. rojstnega dne, ter pogoj delovnih izkušenj. Nosilec kmetije je bil pred oddajo zbirne vloge za leto 2024 tri leta vpisan v RKG kot član kmetije in mu zato ni treba prilagati [Izjave o pridobljenih delovnih izkušnjah iz kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu](#).

Primer 2: Fizična oseba je leta 2022 postala prvič nosilec kmetije in oddala vlogo za mladega kmeta. Leta 2022 je nosilec kmetije oddal »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« zato je v letu 2024 ne potrebuje oddati, mora pa biti neprekinjeno nosilec kmetije vsaj do vključno 30. maja 2025 in imeti v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine KMG, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali ima za uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na neposredna plačila, in sredstva iz naslova neposrednih plačil se morajo nakazovati le na njegov transakcijski račun.

Primer 3: Fizična oseba je leta 2020 postala prvič nosilec kmetije in oddala vlogo za mladega kmeta. Leta 2020 je nosilec kmetije oddal »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije«, vendar se je povečalo število polnoletnih članov na kmetiji na dan oddaje ZV za leto 2024 v primerjavi z dnem oddaje ZV za leto 2023. V tem primeru mora nosilec tudi v letu 2024 ponovno oddati »Izjavo o odgovornosti in upravljanju kmetije« s podpisi vseh polnoletnih članov na kmetiji in biti neprekinjeno nosilec kmetije vsaj do vključno 30. maja 2025 in imeti v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, za kmetijske površine KMG, ki so vpisane v RKG, pravico do uporabe kot lastnik ali zakupnik ali imaza uporabo kmetijskih zemljišč soglasje lastnika zemljišč, če je nosilec pravic, obveznosti in sankcij, ki se nanašajo na neposredna plačila, in sredstva iz naslova neposrednih plačil se morajo nakazovati le na njegov transakcijski račun.